

**ZAKON
O HOMOLOGACIJI VOZILA, SISTEMA, SASTAVNIH DJELOVA VOZILA I POSEBNIH
TEHNIČKIH JEDINICA***

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom propisuju se uslovi, način i postupak homologacije novih i upotrebljivanih vozila, sistema, sastavnih djelova vozila i posebnih tehničkih jedinica, prilikom uvoza, modifikacije vozila, stavljanja na tržište ili provjere ispunjenosti uslova za vozila za učešće saobraćaju na putevima granice gasovitih i čvrstih zagađujućih supstanci za motore sa unutrašnjim sagorijevanjem i druga pitanja od značaja za stavljanje vozila na tržište.

Definicija homologacije

Član 2

Homologacija je utvrđivanje i provjera usaglašenosti konstrukcionih i bezbjednosnih karakteristika motornih i priključnih vozila, njihovih djelova, uređaja i opreme, koje moraju da budu usaglašene sa tehničkim zahtjevima i uslovima.

Primjena i kategorije vozila

Član 3

Ovaj zakon primjenjuje se na motorna vozila kategorije M, N, L, T i C i njihovih priključnih vozila kategorije O i R, kao i zamjenjivu vučenu opremu kategorije S koji su konstruisani i proizvedeni u jednoj ili više faza i namijenjeni za upotrebu u drumskom saobraćaju, na sisteme, sastavne djelove i posebne tehničke jedinice, djelove i opremu koji su konstruisani i proizvedeni za ta vozila i njihova priključna vozila, kao i na motore sa unutrašnjim sagorijevanjem koji su ugrađeni ili su namenjeni za ugradnju u vanputne mobilne mašine.

Izuzeca od primjene

Član 4

(1) Ovaj zakon ne primenjuje se na:

- 1) traktore kategorije T4.1 i T4.2 posebne namjene, prikolice kategorije R, vozila sa gusjenicama kategorije C i zamjenjivu vučenu opremu kategorije S za koje proizvođač odabere usklađivanje sa nacionalnim zahtjevima;
- 2) vojna vozila, odnosno vozila projektovana i izrađena ili prilagođena isključivo za vojnu upotrebu;
- 3) vozila čija najveća projektovana brzina nije veća od 6 km/h;
- 4) motorna, odnosno elektromotorna invalidska kolica;
- 5) vozila namijenjena za sportska takmičenja na putevima;
- 6) samostabilišuća vozila;
- 7) vozila gdje je tačka R u poziciji na ili nižoj od 540 mm za kategorije L1e, L3e i L4e ili ≤ 400 mm za kategorije L2e, L5e, L6e i L7e;
- 8) zamjenljivu nošenu ili vučenu opremu koja je potpuno podignuta od podloge ili koja nema mogućnost zakretanja oko vertikalne ose kada se vozilo na koje je pričvršćena kreće putem;
- 9) prototipove vozila koji se koriste na putevima za izvođenje ispitivanja.

(2) Ovaj zakon se ne primenjuje na motore sa unutrašnjim sagorijevanjem, koji se koriste za:

- 1) stacionarne mašine;
- 2) plovne objekte u pomorskom saobraćaju;
- 3) plovne ili plutajuće objekte;
- 4) pogon ili imaju pomoćnu svrhu na plovilima unutrašnje plovidbe, neto snage manje od 19 kW;
- 5) avione;

- 6) pogon prenosivih vatrogasnih pumpi;
- 7) umanjene modele ili replike vozila ili mašina, koji se koriste u rekreativne svrhe i imaju neto snagu manju od 19 kW.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **homologacija tipa** je postupak kojim tijelo za homologaciju utvrđuje da tip vozila, sistem, sastavni dio ili posebna tehnička jedinica ispunjava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve;
- 2) **EU homologacija tipa** je postupak kojim tijelo za homologaciju potvrđuje da tip vozila, sistema, sastavnog dijela ili posebna tehničke jedinice ispunjava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve;
- 3) **nacionalna homologacija tipa** je postupak kojim tijelo za homologaciju potvrđuje da tip vozila, sistema, sastavnog dijela ili posebna tehničke jedinice ispunjava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve utvrđene zakonom Crne Gore, tako da je važenje takve homologacije ograničena na područje Crne Gore;
- 4) **sertifikat o odobrenju tipa vozila** je dokument kojim tijelo za homologaciju potvrđuje da odobren tip vozila, sistem, sastavni dio ili posebna tehnička jedinica ispunjava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve;
- 5) **sertifikat o usaglašenosti (COC)** je dokument koji izdaje proizvođač kojim se potvrđuje da je proizvedeno vozilo usklađeno sa odobrenim tipom vozila i svim regulatornim aktima koji su važili u vreme njegove proizvodnje;
- 6) **homologacija pojedinačnog vozila** je postupak kojim tijelo za homologaciju potvrđuje da određeno vozilo ispunjava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve za EU homologaciju pojedinačnog vozila ili nacionalnu homologaciju pojedinačnog vozila;
- 7) **homologacija tipa vozila kao cjeline** je postupak kojim tijelo za homologaciju potvrđuje da nepotpuni, potpuni ili dovršeni tip vozila ispunjava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve;
- 8) **višestepena homologacija tipa** je postupak kojim jedno tijelo za homologaciju ili više njih potvrđuje da, s obzirom na njegov stепен dovršenosti, nepotpuni ili dovršeni tip vozila ispunjava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve;
- 9) **homologacija tipa korak po korak** je postupak kojim se postupno prikuplja cijeli niz sertifikata o EU homologaciji tipa ili sertifikata o UN homologaciji tipa za sisteme, sastavne djelove i posebne tehničke jedinice koji sačinjavaju vozilo i kojim se u njegovom završnom stepenu ostvaruje homologacija tipa vozila kao cjeline;
- 10) **homologacija tipa u jednom koraku** je postupak kojim tijelo za homologaciju radnjom potvrđuje da tip vozila, sistem, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice kao cjelina ispunjava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve;
- 11) **mješovita homologacija tipa** je homologacija tipa korak po korak za koju je u završnom stepenu homologacije tipa vozila kao cjeline dobivena jedna homologacija tipa sistema ili više njih, a da nije bilo potrebno izdati sertifikate o EU homologaciji tipa za te sisteme;
- 12) **homologacija tipa sistema** je postupak kojim tijelo za homologaciju potvrđuje da tip sistema ispunjava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve;
- 13) **homologacija tipa posebne tehničke jedinice** je postupak kojim tijelo za homologaciju potvrđuje da tip posebne tehničke jedinice ispunjava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve u odnosu na jedan tip ili više određenih tipova vozila;
- 14) **homologacija tipa sastavnog dijela** je postupak kojim tijelo za homologaciju potvrđuje da tip sastavnog dijela nezavisno o vozilu ispunjava odgovarajuće administrativne odredbe i tehničke zahtjeve;

- 15) **homologaciona saobraznost** je postupak pregleda dokumentacije i vozila, kao i ispitivanje reprezentativnog tipa vozila, za tip ili pojedinačno vozilo, odnosno sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice kojim tijelo za homologaciju provjerava i potvrđuje da ispunjavaju uslove iz ovog zakona i tehničke zahtjeve;
- 16) **sertifikat o odobrenju pojedinačnog vozila** je dokument kojim tijelo za homologaciju potvrđuje da je pojedinačno vozilo ispunjava uslove iz ovog zakona i tehničke zahtjeve;
- 17) **sertifikat o homologacionoj saobraznosti** je dokument kojim se potvrđuje da je tip vozila ili pojedinačno vozilo usklađeno sa odobrenim tipom vozila i svim tehničkim zahtjevima koji su važili u vrijeme njegove proizvodnje;
- 18) **vozilo** je svako motorno vozilo ili njegovo priključno vozilo;
- 19) **motorno vozilo** je vozilo na motorni pogon koje je projektovano i konstruisano da se kreće sopstvenim pogonom, koje je kompletno, dovršeno ili nekompletno;
- 20) **prikolica** je vozilo sa točkovima bez sopstvenog pogona, koje je vučeno motornim vozilom;
- 21) **sistem** je sklop kombinovanih uređaja za obavljanje jedne ili više specifičnih funkcija u vozilu;
- 22) **sastavni dio** je uređaj koji je predviđen da bude dio vozila, koji može biti homologovan nezavisno od vozila;
- 23) **posebna tehnička jedinica** je uređaj koji je predviđen da bude dio vozila, koji se može posebno homologovati, ali samo u vezi sa jednim ili više određenih tipova vozila;
- 24) **djelovi** su sredstva koja se koriste za sklopanje, popravku i održavanje vozila, kao i rezervni djelovi;
- 25) **oprema** je roba, osim djelova koji se mogu dodati ili ugraditi na vozilo;
- 26) **rezervni djelovi** su roba koja se ugrađuju u ili na vozilo radi zamene originalnih djelova tog vozila, uključujući robu koja je neophodna za korišćenje vozila, osim pogonskog goriva;
- 27) **osnovno vozilo** je svako vozilo koje se koristi u početnoj fazi višestepene homologacije tipa;
- 28) **nekompletno vozilo** je svako vozilo koje mora proći najmanje još jednu fazu dorade da bi ispunilo odgovarajuće tehničke zahteve ovog zakona;
- 29) **dovršeno vozilo** je vozilo na kraju postupka višestepene homologacije tipa koje ispunjava odgovarajuće tehničke zahteve ovog zakona;
- 30) **kompletno vozilo** je vozilo koje nije potrebno dodatno kompletirati da bi ispunilo odgovarajuće tehničke uslove ovog zahtjeva;
- 31) **vozilo na kraju serije** je vozilo koje se, zbog stupanja na snagu novih tehničkih zahteva prema kojima nije odobreno, ne može stavljati na raspolaganje na tržištu, registrovati ili pustiti u upotrebu;
- 32) **vozilo na alternativno gorivo** je vozilo koje je projektovano da može da radi na najmanje jednu vrstu goriva koje je gasovito pri ambijentalnoj temperaturi i pritisku ili je dobijeno od nemineralnog ulja;
- 33) **vozilo proizvedeno u malim serijama** je tip vozila čiji broj jedinica koje su stavljene na tržište, registrovane ili stavljene u upotrebu ne prelazi količinske godišnje granice utvrđene ovim zakonom;
- 34) **vozilo specijalne namjene** je vozilo kategorije M, N ili O koje ima specifične tehničke karakteristike koje omogućavaju da obavlja funkciju koja zahtijeva posebnu opremu;
- 35) **tip vozila** je određena grupa vozila koja imaju zajedničke karakteristike, uključujući njegove varijante i verzije;
- 36) **poluprikolica** je vučeno vozilo u kojem su jedna ili više osovine postavljene iza težišta vozila (kada su ravnomjerno opterećene) i koje je opremljeno priključnim uređajem koje omogućava prenos horizontalnih i vertikalnih sila na vučno vozilo;
- 37) **tehnička služba** je organizacija ili tijelo koje sprovodi ispitivanja, ocjenjuje usaglašenost za sprovođenje početnog ocjenjivanja i drugih ispitivanja ili provjera;
- 38) **tijelo za homologaciju** je stručno tijelo koje je ovlašćeno za homologaciju tipa vozila, sistema, komponente ili posebne tehničke jedinice ili za pojedinačno odobrenje vozila ili motora, postupak odobravanja djelova i opreme, postupak izdavanja sertifikata, određivanje tehničkih službi i obezbjeđivanje da proizvođač ispunjava svoje obaveze u pogledu usaglašenosti proizvodnje;

- 39) **proizvođač** je fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za sve faze homologacije tipa vozila, sistema, komponente, posebne tehničke jedinice ili pojedinačnog odobrenja vozila, proces ovlašćenja za djelove i opremu, obezbjeđenje usaglašenosti proizvodnje i za pitanja nadzora tržišta, bez obzira da li je direktno uključeno u sve faze konstruisanja i izrade predmetnog vozila, sistema, komponente ili posebne tehničke jedinice;
- 40) **predstavnik proizvođača** je pravno ili fizičko lice sa sjedištem u Crnoj Gori kojeg je proizvođač vozila ovlastio da ga zastupa kod nadležnih organa, pravnih ili fizičkih lica u postupku homologacije u Crnoj Gori;
- 41) **uvoznik** je fizičko ili pravno lice sa sjedištem u Crnoj Gori i/ili Evropskoj uniji koje stavlja na tržište vozilo, sistem, komponentu, posebnu tehničku jedinicu, dio ili opremu, koji su proizvedeni van Crne Gore;
- 42) **distributer** je fizičko ili pravno lice koje na tržište stavlja na raspolaganje vozilo, sistem, komponentu, posebnu tehničku jedinicu, dio ili opremu, a nije proizvođač ili uvoznik;
- 43) **nezavisni operater** je fizičko ili pravno lice, osim ovlašćenog dilera ili serviser, koje je direktno ili indirektno uključeno u popravku i održavanje vozila, a uključuje servisere, proizvođače ili distributere opreme za popravku, alata ili rezervnih djelova; kao i izdavači tehničkih informacija, automobilske klubovi, operateri pomoći na putu, operateri koji nude usluge pregleda i testiranja, operateri koji nude obuku za instalatere, proizvođače i servisere opreme za vozila na alternativna goriva; takođe označava ovlašćene servisere, dilere i distributere u okviru distributivnog sistema datog proizvođača vozila u mjeri u kojoj oni pružaju usluge popravke i održavanja vozila u pogledu kojih nijesu članovi distributivnog sistema proizvođača vozila;
- 44) **ovlašćeni serviser** je fizičko ili pravno lice koje pruža usluge popravke i održavanja vozila i koje posluje u distributivnom sistemu proizvođača;
- 45) **samostalni serviser** je fizičko ili pravno lice koje pruža usluge popravke i održavanja vozila i koje ne posluje u distributivnom sistemu proizvođača;
- 46) **registracija vozila** je administrativno odobrenje za puštanje homologovanog vozila u drumski saobraćaj, koje obuhvata identifikaciju vozila i izdavanje trajne ili privremene registarske tablice;
- 47) **metoda virtuelnog testiranja** je vrsta računarske simulacije, uključujući proračune, kojom se utvrđuje da vozilo, sistem, komponenta ili posebna tehnička jedinica ispunjava tehničke zahtjeve i uslove iz ovog zakona, bez potrebe za korišćenjem vozila, sistema, komponente ili posebne tehničke jedinice;
- 48) **funkcionalna sigurnost** je odsutnost neprihvatljivog rizika od fizičke povrede ili opasnosti po zdravlje lica ili svojine zbog nezgoda uzrokovanih nepravilnim radom mehaničkim, hidrauličnim, pneumatskim, električnim ili elektronskim sistemima, sastavnim djelovima ili posebnim tehničkim jedinicama;
- 49) **hibridno vozilo** je motorno vozilo opremljeno sa najmanje dva različita pretvarača energije i dva različita sistema za skladištenje energije u vozilu radi pogona vozila;
- 50) **hibridno električno vozilo** je vozilo koje za potrebe mehaničkog pogona koristi energiju iz sljedećih ugrađenih sistema za skladištenje energije, odnosno snage za pogon vozila:
- goriva;
 - akumulatora, kondenzatora, generatora ili drugog uređaja za skladištenje električne energije ili snage;
- 51) **zagađujuće materije** su komponente izduvnih gasova koje su izdvojene iz razrijeđenih izduvnih gasova na najvećoj temperaturi od 52°C (325 K) pomoću filtera;
- 52) **motorno vozilo na dva točka** je vozilo na dva točka na motorni pogon, uključujući bicikle sa pomoćnim motorom, mopede na dva točka i motocikle na dva točka;
- 53) **električno vozilo** je vozilo koje se pokreće:
- sistemom sastavljenim od jednog ili više uređaja za skladištenje električne energije ili jednog ili više uređaja za stvaranje električne energije i jednog ili više uređaja koji pretvaraju električnu energiju u mehaničku, koja se prenosi na točkove;
 - pomoću pomoćnog električnog pogona;

- 54) **traktor** je svako motorno vozilo sa točkovima ili gusjenicama, koje se koriti u poljoprivredi ili šumarstvu, koje ima barem dvije osovine i najveću brzinu do 6 km/h, a čija je glavna funkcija definisana vučnom snagom i koje je konstruisano za vuču, potiskivanje, prenos i pokretanje priključne vučene opreme konstruisane za rad u poljoprivredi ili šumarstvu, odnosno za vuču prikolica ili opreme za poljoprivredu ili šumarstvo i može biti opremljeno jednim ili više sjedišta;
- 55) **tip motora** označava vrstu motora sa jedinstvenim karakteristikama motora;
- 56) **porodica motora** je grupa tipova motora koji zbog svoje konstrukcije imaju slične karakteristike izduvne emisije i ostvaruju dozvoljene granične vrijednosti emisija gasova;
- 57) **osnovni motor** je tip motora iz porodice motora čije su karakteristike emisije gasova reprezentativne za tu porodicu motora;
- 58) **motor konstantne brzine** je motor čija je homologacija tipa ograničena na rad pri konstantnom broju obrtaja, osim motora kod kojih je funkcija regulatora konstantnog broja obrtaja uklonjena ili isključena;
- 59) **rad pri konstantnom broju obrtaja** je rad motora sa regulatorom koji automatski upravlja zahtjevom rukovaoca za održavanjem broja obrtaja motora, čak i uz opterećenje koje je promjenjivo;
- 60) **pomoćni motor** je motor koji je ugrađen ili namijenjen za ugradnju u vanputne mobilne mašine, a koji ne pokreće vozilo;
- 61) **neto snaga** je snaga motora u kilovatima koja je postignuta na ispitnom stolu i mjerena na kraju koljenastog vratila ili ekvivalentnog dijela, izmjerena u skladu sa metodom mjerenja snage motora sa unutrašnjim sagorijevanjem uz upotrebu odgovarajućeg goriva ili kombinacije goriva;
- 62) **referentna snaga** je neto snaga motora pomoću koje se određuju granične vrijednosti izduvne emisije tog motora;
- 63) **datum proizvodnje** predstavlja mjesec i godinu kada je vozilo ili motor prošao završnu provjeru nakon izlaska sa proizvodne linije;
- 64) **generator** je nezavisna vanputna pokretna mašina koja nije dio pogonskog sistema, namijenjena za proizvodnju električne energije;
- 65) **motorne sanke** su vozilo sa sopstvenim pogonom koje je namijenjeno za vanputnu vožnju po snijegu, koje pokreću gusjenice, a usmjeravaju jedna ili više skija u kontaktu sa snijegom i koji neopterećen, u voznom stanju, ima najveću masu u neopterećenom stanju do 454 kg (uključujući standardnu opremu, rashladnu tečnost, maziva, gorivo i alat, bez dodatne opreme i vozača);
- 66) **terensko vozilo** je terensko motorno vozilo primarno namijenjeno za vožnju po neasfaltnim površinama, opremljeno sa četiri ili više točkova sa pneumaticima niskog pritiska, koje je opremljeno dijelom za sjedenje koje je izvedeno u obliku sedla ili sjedišta vozača i za najviše još jednog putnika, sa ručkama za upravljanje;
- 67) **vozilo sa uporedo postavljenim sjedištima** je terensko motorno vozilo, bez priključnog vozila, primarno namijenjeno za vožnju po neasfaltiranim površinama, sa sopstvenim pogonom, opremljeno sa četiri ili više točkova, mase neopterećenog vozila veće od 300 kg (uključujući standardnu opremu, rashladnu tečnost, maziva, gorivo i alat, bez dodatne opreme i vozača) i najvećom brzinom od 25 km/h i višom, koje je namijenjeno za prevoz osoba ili tereta, i/ili za vuču ili potiskivanje opreme, sa upravljačem koji nije izveden sa ručkama, namijenjeno za rekreativne ili privredne svrhe i prevoz ne više od šest osoba uključujući vozača, sa uporednim pozicijama sjedenja i sjedištima koja nijesu u obliku sedla;
- 68) **način kontrole emisije** je komponenta ili više komponenata konstrukcije koji čine konstrukciju motora ili vanputnih pokretnih mašina u koje je motor ugrađen i koje se koriste za kontrolu emisije;
- 69) **sistem za naknadni tretman izduvnih gasova** je katalizator, filter čestica, sistem deNOx, kombinovani filter čestica deNOx ili drugi uređaj za smanjenje emisije, osim sistema za povrat izduvnih gasova i turbo kompresora, koji je dio sistema za kontrolu emisije i ugrađen je u dijelu nakon izduvne grane motora;

- 70) **ispitni ciklus** je niz ispitnih tačaka u stacionarnim ili dinamičkim radnim uslovima, pri čemu svaka tačka ima definisan broj obrtaja i obrtni moment koje motor mora da prati u toku ispitivanja;
- 71) **stacionarni ispitni ciklus** je ispitni ciklus u kome se broj obrtaja i obrtni moment motora održavaju na ograničenom broju nominalno konstantnih vrijednosti;
- 72) **dinamički ispitni ciklus** je ispitni ciklus sa nizom vremenski promjenjivih normalizovanih vrijednosti brojeva obrtaja i obrtnog momenta motora.

II. KATEGORIJE VOZILA I MOTORA

Kategorije motornih i priključnih vozila i motora

Član 7

Kategorije motornih i priključnih vozila i motora su:

- 1) kategorije vozila M, N i O;
- 2) kategorija vozila L;
- 3) kategorije vozila T, C, R i S;
- 4) kategorije motora sa unutrašnjim sagorijevanjem.

Kategorije vozila M, N i O

Član 8

(1) Kategorije motornih vozila M, koja su konstruisana i namijenjena za prevoz putnika i njihovog prtljaga, su:

- 1) kategorija M1: motorna vozila koja osim sjedišta za vozača imaju najviše osam sjedišta i koja nemaju prostor za putnike koji stoje, bez obzira da li je broj sjedišta ograničen na sjedište vozača;
- 2) kategorija M2: motorna vozila koja osim sjedišta za vozača imaju više od osam sjedišta i čija najveća dozvoljena masa nije veća od 5 t, bez obzira da li ta vozila imaju prostor za putnike koji stoje; i
- 3) kategorija M3: motorna vozila koja osim sjedišta za vozača imaju više od osam sjedišta i čija je najveća dozvoljena masa veća od 5 t, bez obzira da li ta vozila imaju prostor za putnike koji stoje.

(2) Kategorije motornih vozila N koja su konstruisana i namijenjena za prevoz tereta, su:

- 1) kategorija N1: motorna vozila čija najveća dozvoljena masa nije veća od 3,5 t;
- 2) kategorija N2: motorna vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 3,5 t, ali nije veća od 12 t; i
- 3) kategorija N3: motorna vozila čija je najveća dozvoljena masa veća od 12 t.

(3) Kategorije O, priključna vozila, su:

- 1) kategorija O1: prikolice čija najveća dozvoljena masa nije veća od 750 kg;
- 2) kategorija O2: prikolice čija je najveća dozvoljena masa veća od 750 kg, ali nije veća od 3,5 t;
- 3) kategorija O3: prikolice čija je najveća dozvoljena masa veća od 3,5 t, ali nije veća od 10 t; i
- 4) kategorija O4: prikolice čija je najveća dozvoljena masa veća od 10 t.

(4) Bliže uslove za kategorizaciju vozila, određivanje tipa vozila, varijante i tipa nadogradnje iz st. 1, 2 i 3 ovog člana, propisuje organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Kategorije vozila L

Član 9

(1) Vozila kategorije L su motorna vozila sa dva, tri ili četiri točka, koja obuhvata bicikle sa motorom, mopede sa dva ili tri točka, motocikle sa dva ili tri točka, motocikle sa bočnom prikolicom, lake i teške putne četvorocikle (quad) i lake i teške poluzatvorene četvorocikle.

(2) Vozila iz stava 1 ovog člana razvrstavaju se u sljedeće kategorije i potkategorije:

- 1) kategorija L1e (lako motorno vozilo na sa dva točka) sa potkategorijama:
 - a) vozilo L1e-A (bicikl sa motorom);
 - b) vozilo L1e-B (moped sa dva točka);
- 2) kategorija L2e (moped sa tri točka) sa potkategorijama:

- a) vozilo L2e-P (moped sa tri točka za prevoz putnika);
- b) vozilo L2e-U (moped sa tri točka za prevoz tereta);
- 3) kategorija L3e (motocikl sa dva točka) sa potkategorijama razvrstanim prema:
 - a) performansama:
 - vozilo L3e-A1 (motocikli male snage);
 - vozilo L3e-A2 (motocikli srednje snage);
 - vozilo L3e-A3 (motocikli velike snage);
 - b) posebnom korišćenju:
 - L3e-A1E, L3e-A2E ili L3e-A3E motocikl „Enduro”;
 - L3e-A1T, L3e-A2T ili L3e-A3T motocikl „Trial”;
- 4) kategorija L4e (motocikl sa dva točka sa bočnom prikolicom);
- 5) kategorija L5e (motorni tricikl) sa potkategorijama:
 - a) vozilo L5e-A, tricikl za prevoz putnika;
 - b) vozilo L5e-B, teretni tricikl, tricikl za prevoz tereta;
- 6) kategorija L6e (laki četvorocikl) sa potkategorijama:
 - a) vozilo L6e-A, laki putni četvorocikl;
 - b) vozilo L6e-B, laki poluzatvoreni četvorocikl sa potkategorijama:
 - vozilo L6e-BU, laki poluzatvoreni četvorocikl za prevoz tereta;
 - vozilo L6e-BP, laki poluzatvoreni četvorocikl za prevoz putnika;
- 7) kategorija vozila L7e (teški četvorocikli) sa potkategorijama:
 - a) L7e-A (teški putni četvorocikl) sa potkategorijama:
 - L7e-A1: A1;
 - L7e-A2: A2;
 - b) L7e-B (teški terenski četvorocikl) sa potkategorijama:
 - L7e-B1: terenski četvorocikl;
 - L7e-B2: sa uporedo postavljenim sjedištima „Buggy”;
 - c) L7e-C (teški poluzatvoreni četvorocikl) sa potkategorijama:
 - L7e-CU: teški poluzatvoreni četvorocikl za prevoz tereta;
 - L7e-CP: teški poluzatvoreni četvorocikl za prevoz putnika.
- (3) Vozila iz stava 2 ovog člana klasifikuju se u odnosu naprema vrsti pogona na:
 - 1) pogon na motorom sa unutrašnjim sagorijevanjem:
 - a) motor sa kompresionim paljenjem (CI);
 - b) motor sa spoljnjim izvorom paljenja (SI);
 - 2) pogon na motorom sa spoljašnjim sagorijevanjem, turbinskim motorom ili motorom sa rotacionim klipom;
 - 3) pogon na motorom na sabijeni vazduh;
 - 4) pogon električnim motorom;
 - 5) hibridni pogon vozila koje kombinuje konfiguracije pogona iz tač. 1 do 4 ovog stava ili bilo koju kombinaciju pogona sa više motora sa unutrašnjim sagorijevanjem i/ili električnih motora.
- (4) Bliže uslove za kategorizaciju i potkategorizaciju vozila iz st. 2 i 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Kategorije vozila T, C, R i S

Član 10

- (1) Vozila kategorije T su traktori sa točkovima koji se razvrstavaju u sljedeće potkategorije:
 - 1) T1 koja obuhvata traktore sa točkovima, traga točkova na osovini najbližoj vozaču od ne manje od 1150 mm, mase neopterećenog traktora u voznom stanju koja je veća od 600 kg i visine od podloge ne veće od 1000 mm; za traktore sa zakretnim sjedištem i točkom upravljača, odnosno zakretnom pozicijom upravljanja osovina najbliža vozaču je osovina koja je opremljena pneumaticima najvećeg prečnika;
 - 2) T2 koja obuhvata traktore sa točkovima, sa tragom točkova manjim od 1150 mm, mase neopterećenog traktora u voznom stanju koja je veća od 600 kg i visine od podloge ne veće od 600 mm; ukoliko je količnik visine težišta traktora i prosječne minimalne vrijednosti traga svake osovine veći od 0.90 najveća brzina treba biti ograničena do 30 km/h;

- 3) T3 koja obuhvata traktore sa točkovima, mase neopterećenog traktora u voznom stanju koja nije veća od 600 kg;
 - 4) T4 koja obuhvata traktore sa točkovima koji imaju specijalnu namjenu sa potkategorijama:
 - T4.1 (traktori velikog klirensa) koja obuhvata traktore konstruisane za rad sa kulturama visokog rasta, visine veće od 1000 mm; ukoliko je količnik visine težišta traktora i prosječne minimalne vrijednosti traga svake osovine veći od 0.90 najveća brzina ne treba prelaziti 30 km/h;
 - T4.2 (traktori velike širine) koja obuhvata traktore velikih dimenzija, koji su primarno namijenjeni za obradu velikih poljoprivrednih površina;
 - T4.3 (traktori malog klirensa) koja obuhvata traktore sa pogonom na četiri točka čija je zamjenjiva priključna oprema namijenjena za upotrebu u poljoprivredi ili šumarstvu sa nosećim ramom, opremljenim jednim ili više priključnih pogonskih vratila, čija tehnički dozvoljena masa nije veća od 10 t, za koje je odnos tehnički dozvoljene mase i maksimalne mase neopterećenog traktora u voznom stanju manji od 2.5 i čije je težište na visini manjoj od 850 mm.
- (2) Vozila iz st. 1, 3 i 4 ovog člana, u zavisnosti od konstruktivno definisane brzine, razvrstavaju se u:
- 1) grupu a, za traktore sa najvećom konstruktivnom brzinom do 40 km/h, za koje kategorije se dodaje oznaka „a“ na kraju oznake potkategorije; i
 - 2) grupu b, za traktore sa najvećom konstruktivnom brzinom većom od 40 km/h, za koje kategorije se dodaje oznaka „b“ na kraju oznake potkategorije.
- (3) Vozila kategorije C su traktori sa gusjenicama ili kombinacijom točkova i gusjenica i razvrstavaju se u potkategorije prema kriterijumima iz st. 1 i 2 ovog člana;
- (4) Vozila kategorije R su prikolice, koje se razvrstavaju u sljedeće potkategorije:
- 1) R1 koja obuhvata prikolice kod kojih je zbir tehnički dozvoljenih masa po osovinama nije veći od 1,5 t;
 - 2) R2 koja obuhvata prikolice kod kojih je zbir tehnički dozvoljenih masa po osovinama veći od 1,5 t i nije veći od 3,5 t;
 - 3) R3 koja obuhvata prikolice kod kojih je zbir tehnički dozvoljenih masa po osovinama veći od 3,5 t i nije veći od 21 t;
 - 4) R4 koja obuhvata prikolice kod kojih je zbir tehnički dozvoljenih masa po osovinama veći od 21 t.
- (5) Vozila kategorije S predstavlja zamjenjivu vučenu opremu, sa potkategorijama:
- 1) S1 koja predstavlja zamjenjivu vučenu opremu kod koje zbir tehnički dozvoljenih masa po osovinama nije veći od 3,5 t;
 - 2) S2 koja predstavlja zamjenjivu vučenu opremu kod koje je zbir tehnički dozvoljenih masa po osovinama veći od 3,5 t.

Kategorije motora

Član 11

(1) Motori se razvrstavaju na sljedeće kategorije:

- 1) kategorija NRE koja obuhvata motore za mobilne vanputne mašine namijenjene i prilagođene premještanju ili da budu premještane kretanjem putem, referentne snage manje od 560 kW namijenjene za korišćenje u nivou emisije Stage V kategorija IWP, IWA, RLL ili RLR;
- 2) kategorija NRG koja obuhvata motore referentne snage veće od 560 kW, koji su isključivo namijenjeni za upotrebu u generatorima;
- 3) kategorija NRSh koja obuhvata ručno nosive motore sa spoljnim izvorom paljenja referentne snage manje od 19 kW, koji su isključivo namijenjeni upotrebi kod ručno nosivih mašina;
- 4) kategorija NRS koja obuhvata motore sa spoljnim izvorom paljenja referentne snage manje od 56 kW i koji nijesu obuhvaćeni kategorijom NRSh;
- 5) kategorija IWP koja obuhvata motore:
 - koji su isključivo namijenjeni za pogon plovila unutrašnje plovidbe, referentne snage koja je jednaka ili veća od 19 kW;

- koji se koriste umjesto motora kategorije IWA;
- 6) kategorija IWA koja obuhvata pomoćne motore koji su isključivo namijenjeni za pogon plovila unutrašnje plovidbe koji imaju referentnu snagu jednaku ili veću od 19 kW;
- 7) kategorija RLL koja obuhvata motore koji su isključivo namijenjeni za pogon lokomotiva;
- 8) kategorija RLR koja obuhvata motore koji su isključivo namijenjeni za pogon motornih vagona i namijenjene za korišćenje u nivou emisije Stage V kategorije RLL;
- 9) kategorija SMB koja obuhvata motore sa spoljnim izvorom paljenja koji su isključivo namijenjeni za pogon motornih sanki;
- 10) kategorija ATS koja obuhvata motore sa spoljnim izvorom paljenja koji su isključivo namijenjeni za upotrebu u terenskom (ATV) i vozilu sa uporedo postavljenim sjedištima (SbS).

(2) Motor promjenjivog broja obrtaja, određene kategorije, može se koristiti umjesto motora konstantnog broja obrtaja iz iste kategorije.

(3) Motori za pomoćna željeznička vozila i pomoćni motori za motorne vagone i lokomotive svrstavaju se u kategoriju NRE ili NRS, u zavisnosti od njihovih karakteristika.

(4) Bliže kriterijume za kategorizaciju i potkategorizaciju motora iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

III. POSTUPAK HOMOLOGACIJE TIPA I POJEDINAČNOG VOZILA, SISTEMA, SASTAVNOG DIJELA ILI POSEBNE TEHNIČKE JEDINICE

Vrste homologacije

Član 12

(1) Homologacija se sprovodi kao postupak homologacije tipa, postupak homologacije pojedinačnog vozila ili postupak provjere homologacione saobraznosti.

(2) Homologacija tipa i homologacija pojedinačnog vozila su postupci kojim tijelo za homologaciju utvrđuje da tip ili pojedinačno vozilo, sistem, sastavni dio ili posebna tehnička jedinica ispunjava odgovarajuće tehničke zahtjeve i uslove i o tome izdaje odgovarajući sertifikat o homologaciji.

(3) Vrste homologacije tipa i homologacije pojedinačnog vozila su:

- 1) homologacija tipa:
 - EU homologacija tipa; i
 - nacionalna homologacija tipa;
- 2) homologacija pojedinačnog vozila:
 - EU homologacija pojedinačnog vozila; i
 - nacionalna homologacija pojedinačnog vozila.

(4) Provjera homologacione saobraznosti je postupak kojim tijelo za homologaciju provjerava i potvrđuje da tip vozila ili pojedinačno vozilo, sistem, sastavni dio ili posebna tehnička jedinica ispunjava uslove i tehničke zahtjeve u skladu sa zakonom i o tome izdaje sertifikat o homologacionoj saobraznosti.

(5) Vrste provjere homologacione saobraznosti su:

- 1) provjera homologacione saobraznosti tipa vozila;
- 2) provjera homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila.

Tijelo za homologaciju

Član 13

(1) Tijelo za homologaciju je pravno lice koje:

- ispunjava uslove propisane ovim zakonom; i
- rješenjem određuje Ministarstvo, na osnovu javnog poziva.

(2) Tijelo za homologaciju mora da:

- 1) bude registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata za obavljanje djelatnosti tehničkog ispitivanja i analize, odnosno provjere homologacijske i ekološke ispravnosti, vozila, istraživanja i razvoja, inženjerske djelatnosti i tehničkog savjetovanja;

- 2) ispunjava uslove u pogledu opreme, prostora i raspolaže stručnim i iskusnim kadrom osposobljenim za vršenje poslova homologacije; i
- 3) ispunjava uslove u pogledu opreme, prostora i kadra i da samostalno obavlja poslove tehničke službe kategorije A iz člana 79 stav 2 tačka 1 ovog zakona za oblast potrebnu za primjenu UN pravilnika u pogledu homologacionih ispitivanja.
- (3) Rješenje iz stava 1 alineja 2 ovog člana izdaje se na period od sedam godina.
- (4) Rješenje iz stava 1 alineja 2 ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.
- (5) Ministarstvo obavještava Evropsku komisiju o određivanju tijela za homologaciju.
- (6) Tijelo za homologaciju je kontakt tačka za tijela za homologaciju drugih država.
- (7) Uslove iz stava 2 tač. 2 i 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

IV. HOMOLOGACIJA TIP A I POJEDINAČNOG VOZILA

1) Tehnički zahtjevi

Tehnički uslovi za vozila i motore sa unutrašnjim sagorijevanjem

Član 14

Vozila kategorija M, N, L, T i C, njihova priključna vozila kategorije O i R kao i zamjenjiva oprema kategorije S, sistemi, sastavne djelovi i posebne tehničke jedinice, motori sa unutrašnjim sagorijevanjem, kao i djelovi i oprema koji su konstruisani i proizvedeni za vozila, moraju ispunjavati tehničke zahtjeve i uslove propisane ovim zakonom i UN ECE pravilnicima.

Tehnički uslovi za vozila kategorije M, N i O

Član 15

(1) Vozila kategorije M, N i O, sistem, sastavni dio ili posebna tehnička jedinica moraju ispunjavati odgovarajuće tehničke i druge zahtjeve za EU homologaciju tipa propisane ovim zakonom.

(2) Vozilo, sistem, sastavni dio ili posebna tehnička jedinica nijesu u skladu sa ovim zakonom ako:

- 1) podaci iz sertifikata o EU homologaciji tipa i njihovih priloga, odnosno podaci iz ispitnih izvještaja nijesu u skladu sa UN ECE pravilnicima;
- 2) nijesu ispunjeni kriterijumi uticaja pri radu ili granične vrijednosti za serijsku proizvodnju u skladu sa UN ECE pravilnicima.

(3) Pri procjeni usaglašenosti iz stava 2 ovog člana u obzir se uzimaju samo provjere, ispitivanja, pregledi i ocjenjivanja koje sprovode tijela za homologaciju i tijela za nadzor tržišta ili koja se sprovode u njihovo ime.

(4) Tehničke zahtjeve i uslove za EU homologaciju tipa vozila, sistema, sastavnih djelova ili posebnih tehničkih jedinica, iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Tehnički uslovi za vozila kategorije L

Član 16

(1) Vozila kategorije L i sistemi, sastavni djelovi ili posebna tehnička jedinica primjenljiva na odgovarajuće kategorije, odnosno potkategorije vozila, moraju da ispunjavaju tehničke i druge zahtjeve za homologaciju tipa propisane ovim zakonom.

(2) Tehničke zahtjeve i uslove za homologaciju tipa vozila, sistema, sastavnih djelova ili posebnih tehničkih jedinica, iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zabrana upotrebe zaštitnih uređaja za vozila kategorije L

Član 17

Za vozila kategorije L zabranjena je upotreba uređaja koji smanjuju efikasnost zaštitnih sistema, koji utiču na elektromagnetnu kompatibilnost, sistem za dijagnostiku, sistem za smanjenje buke ili emisiju zagađujućih materija, pri čemu se element konstrukcije neće smatrati uređajem čija je upotreba zabranjena pod uslovom da:

- 1) je potreba za uređajem opravdana u smislu zaštite motora od kvara ili nezgode i osiguranje bezbjednog rada vozila; ili
- 2) uređaj nije u funkciji nakon pokretanja motora; ili

- 3) su radni uslovi u značajnoj mjeri uključeni u postupku provjere usaglašenosti sa ovim zakonom.

Mjere za proizvođače vozila kategorije L u vezi sa modifikacijom pogonskog sklopa vozila

Član 18

(1) Proizvođači vozila kategorije L, osim vozila iz potkategorija L3e-A3 i L4e-A3, opremaju određenim karakteristikama koje sprečavaju neovlašćene intervencije na pogonskom sistemu vozila, radi sprečavanja:

- 1) modifikacija koje mogu ugroziti bezbjednost, a naročito povećanjem performansi vozila i maksimalnog obrtnog momenta, snage i/ili maksimalne projektovane brzine vozila koja je utvrđena u postupku homologacije tipa; i/ili
- 2) štetnog uticaja na životnu sredinu.

(2) Nakon modifikacije pogonskog sklopa vozilo treba da bude u skladu sa tehničkim zahtjevima početne kategorije i potkategorije vozila, ili, ako je primjenljivo, nove kategorije i potkategorije, zahtjeve koji su bili na snazi kada je originalno vozilo stavljeno na tržište, registrovano ili pušteno u upotrebu ili njihovim izmjenama.

(3) Kada proizvođač vozila konstruiše pogonski sklop tipa vozila na način da omogući njegovu modifikaciju tako da vozilo nije u skladu sa odobrenim tipom, ali odgovara dodatnoj varijanti ili verziji, proizvođač vozila će za svaku tako kreiranu varijantu ili verziju uključiti relevantne informacije na osnovu kojih se odobravaju.

(4) Ako modifikovano vozilo spada u novu kategoriju ili potkategoriju podnosi se zahtjev za novu homologaciju tipa.

(5) Radi izbjegavanja modifikacije ili prilagođavanja sa štetnim efektima na funkcionalnu bezbjednost ili ekološke performanse vozila, proizvođač treba da koristi najbolje inženjerske prakse, spriječi takve modifikacije ili prilagođavanja, osim ako su navedene u opisnoj mapi i obuhvaćene homologacijom tipa.

Tehnički uslovi za ugrađene sisteme za dijagnostiku

Član 19

(1) Vozila kategorije L moraju da budu opremljena sistemom za dijagnostiku vozila (u daljem tekstu: OBD sistem) koji je u skladu sa funkcionalnim zahtjevima i postupcima ispitivanja.

(2) Vozila potkategorija L3e, L4e, L5e-A i L7e-A moraju da budu opremljena OBD sistemom, stepena I, koji prati i obavještava o greškama u sistemu koji rezultuju prekoračenjem nivoa izduvne emisije i daje informaciju o pokretanju režima rada u kome je značajno smanjen obrtni moment motora, u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom.

(3) Vozila potkategorija L3e, L4e, L5e-A i L7e-A moraju da budu opremljena OBD sistemom, stepena II, koji prati i obavještava o greškama u sistemu koji rezultuju prekoračenjem nivoa izduvne emisije, osim nadzora katalizatora i daje informaciju o pokretanju režima rada u kome je značajno smanjen obrtni moment motora, u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom.

(4) Zahtjevi iz st. 2 i 3 ovog člana ne primjenjuju se na motocikle „enduro” iz potkategorije L3-AxE i motocikle „trial” iz potkategorije L3e-AxT.

(5) Zahtjeve i postupke ispitivanja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Tehnički uslovi za funkcionalnu bezbjednost vozila kategorije L

Član 20

(1) Proizvođač je dužan da obezbijedi da su vozila kategorije L projektovana, izrađena i sastavljena na način da je rizik od povreda putnika u vozilu i drugih učesnika u saobraćaju sveden na minimum.

(2) Proizvođač obezbjeđuje da funkcionalna bezbjednost vozila traje tokom cijelog vijeka trajanja vozila ako se koristi u normalnim uslovima i servisira u skladu sa preporukama proizvođača.

(3) Proizvođač treba da sačini i u opisnoj dokumentaciji dostavi izjavu kojom potvrđuje da je izdržljivost sistema, dijelova i opreme za funkcionalnu bezbjednost obezbijeđena odgovarajućim ispitivanjem i upotrebom dobre inženjerske prakse.

(4) Proizvođač je dužan da obezbijedi da vozila, sistemi, komponente i posebne tehničke jedinice budu u skladu sa odgovarajućim tehničkim zahtjevima, procedurama ispitivanja i zahtevima u vezi sa performansama.

(5) Bliže uslove i zahtjeve za funkcionalnu sigurnost iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zahtjevi za uticaj na životnu sredinu vozila kategorije L

Član 21

(1) Proizvođači obezbjeđuju da vozila budu projektovana, izrađena i sastavljena tako da svedu na najmanji uticaj na životnu sredinu i dužni su da obezbijede da vozila odobrenog tipa ispunjavaju ekološke performanse u skladu sa ovim zakonom.

(2) Proizvođači obezbjeđuju da vozila, sistemi, komponente i posebne tehničke jedinice budu u skladu sa procedurama ispitivanja i zahtjevima ispitivanja.

(3) Proizvođači obezbjeđuju ispunjenost zahtjeva za odobrenje tipa za verifikaciju zahtjeva koja se odnose na trajnost, pri čemu se, po izboru proizvođača, koristi jedan od sljedećih postupaka ispitivanja izdržljivosti kao dokaz o trajnosti održavanja karakteristika uticaja na okolinu:

- 1) stvarno testiranje izdržljivosti sa ukupno pređenom kilometražom pri čemu ispitivana vozila moraju da akumuliraju ukupno pređenu kilometražu utvrđenu ovim zakonom i definisane nivoe emisije u skladu sa ovim zakonom;
- 2) stvarno testiranje izdržljivosti sa djelimičnom pređenom kilometražom pri čemu ispitna vozila moraju da akumuliraju najmanje 50% pređene udaljenosti i ispituju se u skladu sa ovim zakonom, pri čemu se rezultati ispitivanja ekstrapoliraju do pune pređene udaljenosti, a rezultati ispitivanja i ekstrapolirani rezultati moraju biti niži od definisanih graničnih vrijednosti;
- 3) analitički postupak testiranja izdržljivosti, pri čemu se za svaku komponentu izduvne emisije proizvod faktora pogoršanja i pojedinačnog rezultata ispitivanja sadržaja komponente, za vozilo koje je nakon izlaska sa proizvodne linije prešlo više od 100 km, 2500 km, odnosno 3500 km, vrijednosti moraju da budu niže od vrijednosti propisanih ovim zakonom.

(4) Proizvođači treba da obezbijede da vozila kategorije L budu u skladu sa važećim zahtjevima za ispitivanje u pogledu ekoloških performansi za odobravanje u skladu sa ovim zakonom.

(5) Proizvođači treba da obezbijede da svi zamjenski uređaji za kontrolu zagađenja koji se stavljaju na tržište ili pri puštanju u rad, budu odobreni u skladu sa ovim zakonom.

(6) Bliže zahtjeve za uticaj na životnu sredinu iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Uslovi koji se odnose na uticaj na životnu sredinu u pogledu emisija gasova staklene bašte i potrošnje goriva, kao i potrošnje električne energije i dometa sa elektro pogonom za vozila kategorije L

Član 22

(1) Emisije ugljen-dioksida utvrđuje proizvođač u odgovarajućem ciklusu laboratorijskog ispitivanja emisija i prijavljuje ih nadležnim tijelima za odobravanje.

(2) Potrošnja goriva i/ili električne energije i domet sa elektro pogonom izračunava se na osnovu rezultata laboratorijskog ispitivanja sadržaja izduvne emisije rađenog za odobrenje tipa ili će biti izmjereni, što potvrđuje tehnička služba i prijavljuje nadležnim tijelima za odobravanje.

(3) Rezultat mjerenja CO₂, izračunata ili izmjerena potrošnja goriva, potrošnja električne energije i domet sa elektro pogonom navode se u opisnu mapu, a relevantne informacije navode se u sertifikatu o usaglašenosti, pri čemu su proizvođači dužni da obezbijede da su podaci o emisiji CO₂, potrošnji goriva, potrošnji električne energije i dometu sa elektro pogonom dostupni kupcu u trenutku kupovine novog vozila.

(4) Zahtjeve za odobravanje, uključujući metode ispitivanja i granične vrijednosti emisije zagađujućih materija, nivoe OBD i granične vrijednosti nivoa buke za odobrenje tipa i usaglašenost proizvodnje propisuje Ministarstvo.

Tehnički uslovi za funkcionalnu bezbjednost vozila kategorije T i C

Član 23

(1) Proizvođač je dužan da konstruisana, izrađena i sastavljena vozila obezbijede da rizik od povrede putnika i ostalih osoba u okolini vozila bude što manji.

(2) Proizvođač je dužan da obezbijedi da vozila, sistemi, sastavni djelovi i posebne tehničke jedinice budu u skladu sa uslovima iz ovog zakona, uključujući uslove koji se odnose na:

- 1) cjelovitost konstrukcije vozila;
 - 2) sisteme pomoći vozaču pri vožnji, posebno sistema upravljanja i kočenja, uključujući napredne sisteme kočenja i sisteme elektronskog nadzora stabilnosti;
 - 3) sisteme koji vozaču obezbjeđuju vidljivost i informacije o stanju vozila i njegove okoline, uključujući staklene površine, retrovizore i sisteme informisanja vozača;
 - 4) uređaje za osvjjetljavanje;
 - 5) zaštitu putnika u vozilu, uključujući unutrašnju opremljenost, naslone za glavu, sigurnosne pojaseve i vrata vozila;
 - 6) spoljašnji dio vozila i opremu;
 - 7) elektromagnetnu kompatibilnost;
 - 8) uređaje za zvučno upozorenje;
 - 9) sisteme grijanja;
 - 10) uređaje za sprečavanje neovlašćene upotrebe;
 - 11) sisteme identifikacije vozila;
 - 12) mase i dimenzije;
 - 13) bezbjednost elektroćnih sistema, uključujući statički elektricitet;
 - 14) konstrukciju za zaštitu od podlijetanja sa zadnje strane;
 - 15) bočnu zaštitu;
 - 16) platformu za utovar;
 - 17) uređaje za vuču;
 - 18) pneumatike;
 - 19) sisteme za zaštitu od prskanja ispod točka;
 - 20) vožnju unazad;
 - 21) gusjenice;
 - 22) mehaničke uređaje za spajanje, uključujući zaštitu od grešaka pri postavljanju.
- (3) Zahtjevi iz stava 2 ovog člana obezbjeđuju da:
- 1) vozila sa maksimalnom konstruktivnom brzinom većom od 40 km/h ispunjavaju ekvivalentni nivo funkcionalne bezbjednosti u pogledu performansi kočionog sistema i, gdje je primjenjivo, sistema protiv blokiranja točkova za motorna vozila i njihove prikolice;
 - 2) maksimalni kontakti pritisak na tvrdu površinu puta od pneumatika ili gusjenica ne prelazi 0,8 MPa.
- (4) Bliže uslove iz st. 2 i 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Opšti uslovi bezbjednosti na radu vozila kategorije T i C

Član 24

(1) Proizvođač je dužan da konstruisana, izrađena i sastavljena vozila obezbijede da rizik od povreda osoba koje rade na ili koriste vozilo svedu na najmanju moguću mjeru.

(2) Proizvođač je dužan da vozila, sistemi, sastavni djelovi i posebne tehničke jedinice budu u skladu sa tehničkim zahtjevima iz ovog zakona, uključujući zahtjeve koji se odnose na:

- 1) konstrukcije za zaštitu pri prevrtanju („ROPS“);
- 2) konstrukcije za zaštitu od padajućih objekata („FOPS“);
- 3) sjedišta putnika;
- 4) izloženost vozača novou buke;
- 5) sjedište vozača;
- 6) radni prostor i pristup mjestu vozača, uključujući zaštitu od klizanja, spoticanja ili pada;
- 7) priključno pogonsko vratilo („PTO“);
- 8) zaštitu pogonskih komponenti;
- 9) tačke vezivanja sigurnosnih pojaseva;

- 10) sigurnosne pojaseve;
 - 11) zaštitu vozača od prodirućih objekata („OPS“);
 - 12) zaštitu vozača od opasnih materija;
 - 13) zaštitu od izlaganja djelovima ili materijalima ekstremnih temperatura;
 - 14) uputstvo za rukovanje;
 - 15) nadzor, koji obuhvata bezbjednost i pouzdanost sistema za nadzor, uređaja za hitno i automatsko zaustavljanje;
 - 16) zaštitu od mehaničkih opasnosti, koja obuhvata zaštitu od grubih površina, oštih ivica i čoškova, pucanja cijevi koje sprovode tečnosti i nekontrolisanog kretanja vozila;
 - 17) korišćenje i održavanje vozila, uključujući bezbjedno čišćenje;
 - 18) sigurnosne i zaštitne uređaje;
 - 19) informacije, upozorenja i oznake;
 - 20) materijale i proizvode;
 - 21) akumulatore.
- (3) Bliže uslove iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Opšti uslovi za zaštitu životne sredine za vozila kategorije T i C

Član 25

- (1) Proizvođač je dužan da konstruisana, izrađena i sastavljena vozila obezbijede da štetni uticaj na životnu sredinu bude sveden na minimum.
- (2) Proizvođač je dužan da obezbijedi da su vozila, sistemi, sastavni dijelovi i posebne tehničke jedinice usaglašeni sa ovim zakonom, uključujući uslove koji se odnose na:
- 1) emisije zagađujućih materija;
 - 2) nivo buke izvan vozila.
- (3) Primjenjuju se odredbe o kategorijama motora, ograničenjima emisija izduvnih gasova, ispitnim ciklusima, periodima trajnosti emisije, zahtjevima u vezi s emisijama izduvnih gasova, praćenju emisija motora pri korišćenju i sprovođenju mjerenja i ispitivanja, kao i prelazne odredbe i odredbe kojima se omogućava da se vozila sa prethodnim EU homologacijama tipa i stavljanje na tržište motora nivoa V, u skladu sa članom 11 ovog zakona.
- (4) Za potrebe stavljanja na tržište, registraciju ili stavljanja u upotrebu traktora kategorija T2, T4.1 i C2, motori u dijapazonu snage od 56-130 kW koji ispunjavaju zahtjeve nivoa III B smatraju se prelaznim motorima.
- (5) Granične vrijednosti za nivoe spoljašnje buke ne smiju da prelaze sljedeće nivoe:
- 1) 89 dB(A) za neopterećene traktore čija je masa u voznom stanju veća od 1,5 t;
 - 2) 85 dB(A) za neopterećene traktore čija masa u voznom stanju nije veća od 1,5 t.
- (6) Bliže uslove iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Opšti uslovi za motore sa unutrašnjim sagorijevanjem za vanputne mobilne mašine

Član 26

- (1) Proizvođači obezbjeđuju da tipovi i porodice motora budu konstruisani, izrađeni i sastavljeni u skladu sa uslovima utvrđenim ovim zakonom.
- (2) Tipovi motora i porodice motora ne smiju da imaju vrijednosti emisije izduvnih gasova koje prelaze granične vrijednosti utvrđene ovim zakonom.
- (3) U slučaju da jedna porodica motora spada u više od jednog opsega snage, osnovni motor (za potrebe EU odobrenja tipa) i sve tipove motora u okviru iste porodice (za potrebe usaglašenosti proizvodnje) u primjenjivim opsezima snage mora da:
- 1) ispunjava najstrožije granične vrijednosti emisije;
 - 2) bude testiran korišćenjem ciklusa ispitivanja koji odgovara najstrožijim graničnim vrijednostima emisije;
 - 3) bude u skladu sa primjenjivim datumima za EU homologaciju tipa i stavljanje na tržište.
- (4) Tipovi i porodice motora treba da budu projektovani i opremljeni metodama kontrole emisija na način da spriječe neovlašćene manipulacije u najvećoj mogućoj mjeri, a upotreba koja remeti kontrolu emisije je zabranjena.
- (5) Tehničke zahtjeve i bliže uslove za EU homologaciju tipa motora za vanputne mobilne mašine propisuje Ministarstvo.

Praćenje emisija izduvnih gasova motora pri korišćenju

Član 27

(1) Emisije gasovitih zagađujućih materija iz motora koji pripadaju tipovima motora ili porodicama motora nivoa izduvne emisije V koji su odobreni u skladu sa ovim zakonom, prate se ispitivanjem pri korišćenju motora koji su ugrađeni u vanputne mobilne mašine tokom njihovog korišćenja.

(2) Ispitivanje motora vrši proizvođač, na pravilno održavanom motoru, uz saglasnost tijela za homologaciju koja se odnosi na izbor motora, postupke ispitivanja i izvještavanje o rezultatima za različite kategorije motora.

2) Opšte obaveze

Obaveze tijela za homologaciju

Član 28

(1) Tijelo za homologaciju homologuje samo ona vozila, sisteme, sastavne dijelove, posebne tehničke jedinice i tipove ili porodice motora koji ispunjavaju tehničke zahtjeve i uslove propisane ovim zakonom i UN ECE pravilnicima.

(2) Tijelo za homologaciju je nezavisno i nepristrasno u obavljanju svojih djelatnosti i dužno je da poštuje povjerljivost radi zaštite poslovnih tajni i obaveze dostavljanja informacija radi zaštite interesa korisnika.

(3) Tijelo za homologaciju stavlja na raspolaganje tijelu za nadzor tržišta informacije koje se odnose na homologaciju tipa i pojedinačnog vozila, sistema, sastavnog djela, posebne tehničke jedinice i informacije o tipovima motora koji podliježu provjerama usaglašenosti.

(4) Informacije iz stava 3 ovog člana sadrže podatke koji se nalaze u sertifikatu o EU homologaciji tipa.

(5) Ako je tijelo za homologaciju obaviješteno o postojanju sumnje da neko vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica ili tip motora predstavlja ozbiljan rizik, kao i kada je neusaglašen, preduzima sve potrebne mjere radi provjere dodijeljene homologacije tipa i, prema potrebi, ispravlja ili povlači homologaciju tipa.

(6) Tijelo za homologaciju, preko informativnog sistema za tržište Evropske unije (u daljem tekstu: sistem IMI), objavljuje registar svih tipova i porodica motora za koje je EU homologacija tipa dodijeljena, proširena ili povučena ili u odnosu na koje je zahtjev za EU homologaciju tipa odbijen.

(7) Registar iz stava 6 ovog člana sadrži sljedeće podatke:

- 1) naziv i adresu proizvođača;
- 2) trgovačko ime ili žig proizvođača;
- 3) oznaku tipova motora obuhvaćenih EU homologacijom tipa motora ili tipa porodice motora;
- 4) kategoriju motora;
- 5) broj EU homologacije tipa, uključujući broj svih proširenja homologacije;
- 6) datum dodjele, produžavanja, odbijanja ili povlačenja homologacije tipa; i
- 7) opšte informacije o motoru i konačni rezultat izduvnih emisija iz izvještaja o ispitivanju.

Obaveze proizvođača

Član 29

(1) Proizvođači obezbjeđuju da su vozila, sistemi, sastavni dijelovi, posebne tehničke jedinice i motori, koji su stavljeni na tržište, proizvedeni i homologovani u skladu sa uslovima utvrđenim ovim zakonom.

(2) Proizvođači su odgovorni tijelu za homologaciju za sve aspekte postupka homologacije i za obezbjeđivanje usaglašenosti proizvodnje.

(3) U slučaju višestepene homologacije proizvođač je odgovoran za homologaciju i usaglašenost proizvodnje sistema, sastavnih dijelova ili posebne tehničke jedinice koje je dodao u fazi dovršenja vozila.

(4) Proizvođač je odgovoran za usaglašenost proizvodnje i homologaciju tipa u slučaju modifikacije sistema, sastavnog djela ili posebne tehničke jedinice, koji su već homologovani.

(5) Proizvođač, koji modifikuje nepotpuno vozilo na način da se svrstava u drugu kategoriju, je odgovoran za usaglašenost sa zahtjevima koji se primjenjuju na kategoriju vozila u koju se svrstava modifikovano vozilo.

(6) U slučaju modifikacije motora na način da prelazi u drugu kategoriju ili potkategoriju, proizvođač je odgovoran za usklađenost sa zahtjevima koji se primjenjuju na tu kategoriju ili potkategoriju.

(7) Ako pravno ili fizičko lice modifikuje motor na način da on više nije usklađen sa ograničenjima emisija iz svoje kategorije ili potkategorije, koja se na njega primjenjuju, to lice je odgovorno za ponovno uspostavljanje usaglašenosti sa ograničenjima emisija.

(8) Za potrebe EU homologacije tipa vozila, sistema, sastavnih djelova, posebnih tehničkih jedinica i motora, proizvođač koji ima poslovno sjedište van Crne Gore imenuje zastupnika sa poslovnim sjedištem u Crnoj Gori da ga zastupa pred tijelom za homologaciju i jednog zastupnika sa poslovnim sjedištem u Crnoj Gori za dostavljanje informacija potrebnih za nadzor tržišta, koji može da bude isti kao zastupnik imenovan za EU homologaciju tipa.

(9) Proizvođači obezbjeđuju da njihova vozila, sistemi, sastavni djelovi, posebne tehničke jedinice ili motori, nijesu konstruisani na način da obuhvataju metode ili druga sredstva kojim se mijenja radni učinak postignut u toku ispitivanja, kada se koriste u uslovima uobičajenog funkcionisanja.

(10) Proizvođači utvrđuju postupke kojima se osigurava usaglašenost serijske proizvodnje vozila, sistema, sastavnih djelova, posebnih tehničkih jedinica i motora sa homologovanim tipom.

(11) Proizvođači analiziraju primljene prigovore koji se odnose na rizike, sumnju na incidente ili slučajeve neusaglašenosti vozila, sistema, sastavnih djelova, posebnih tehničkih jedinica, djelova, opreme i motora koje su stavili na tržište.

(12) Proizvođači vode evidenciju o primljenim prigovorima, koja sadrži opis problema iz prigovora i podatke o tipu vozila, sistema, sastavnih djelova, posebnih tehničkih jedinica, djelova i opreme.

(13) Proizvođači su dužni da na svojim vozilima, sastavnim djelovima ili posebnim tehničkim jedinicama koji su stavljeni na raspolaganje na tržištu istaknu pločicu sa označenim imenom, odnosno oznaku i adresu, kao i oznaku homologacije tipa, a ako to nije moguće, ističu se na ambalaži ili u pratećem dokumentu za sastavni dio ili posebnu tehničku jedinicu.

(14) Proizvođači su dužni da obezbijede da uslovi skladištenja ili prevoza budu u skladu sa zahtjevima utvrđenim ovim zakonom.

Obaveze proizvođača u vezi sa vozilima, sistemima, sastavnim djelovima, posebnim tehničkim jedinicama, djelovima, opremom i motorima koji nijesu usaglašeni ili predstavljaju ozbiljan rizik

Član 30

(1) Ako vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio ili oprema i motori koji su stavljeni na tržište ili stavljeni u upotrebu nijesu u skladu sa ovim zakonom ili ako je homologacija tipa dodijeljena na osnovu netačnih podataka, proizvođač bez odlaganja preduzima mjere kako bi to vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio ili oprema i motori postali usaglašeni ili ih povlači sa tržišta.

(2) Proizvođač tijelu za homologaciju koje je dodijelilo homologaciju tipa bez odlaganja dostavlja informacije o neusaglašenosti i svim preduzetim mjerama.

(3) Ako vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio ili oprema i motor predstavljaju ozbiljan rizik, proizvođač tijelima za homologaciju i tijelima za nadzor tržišta odmah dostavlja informacije o riziku i svim preduzetim mjerama.

Obaveze predstavnika proizvođača

Član 31

(1) Predstavnik proizvođača obavlja poslove na osnovu ovlašćenja proizvođača, koje se odnosi na:

- 1) raspolaganje sertifikatima o EU odobrenju tipa i o usaglašenosti i njihovim prilogima, na crnogorskom jeziku ili na jednom od službenih jezika Evropske unije,

(koji se stavljaju na raspolaganje tijelima za homologaciju i tijelima za nadzor tržišta u periodu od deset godina nakon isteka EU homologacije tipa vozila i u periodu od pet godina nakon isteka EU homologacije tipa sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice i motora);

- 2) obavezu da tijelu za homologaciju, na zahtjev, obezbijedi sve informacije, dokumentaciju i druge tehničke specifikacije, uključujući pristup softveru i algoritmima, koji su potrebni za dokazivanje usaglašenosti proizvodnje vozila, sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice i motora;
- 3) obavezu da sarađuje sa tijelima za homologaciju ili tijelima za nadzor tržišta u vezi sa svakom mjerom koja se preduzima za uklanjanje ozbiljnog rizika koji predstavljaju vozila, sistemi, sastavni dijelovi, posebne tehničke jedinice, dijelovi ili oprema i motori za koje je ovlašten;
- 4) obavezu da obavještava proizvođača o prigovorima i izvještajima koji se odnose na rizike, sumnju na incidente ili slučajeve neusaglašenosti vozila, sistema, sastavnih dijelova, posebnih tehničkih jedinica, dijelova ili opreme i motora za koje je ovlašten.

(2) Predstavnik proizvođača može da ukine ovlaštenje iz stava 1 ovog člana, ako proizvođač ne ispunjava uslove iz ovog zakona i dužan je da bez odlaganja o tome obavijesti tijelo za homologaciju koje je izdalo homologaciju tipa.

(3) U slučaju iz stava 2 ovog člana, predstavnik proizvođača dužan je da tijelu za homologaciju dostavi sljedeće informacije:

- 1) dan prestanka ovlašćenja;
- 2) datum do kojeg predstavnik proizvođača može da bude naveden u podacima koje dostavlja proizvođač;
- 3) prenosu dokumenata, uključujući podatke o povjerljivosti i vlasničkim pravima;
- 4) sve prigovore ili izvještaje o rizicima i sumnjama na incidente koji se odnose na vozilo, sistem, sastavni dio, posebnu tehničku jedinicu, dio ili opremu i motor za čiji je nadzor bio imenovan kao predstavnik proizvođača.

(4) Predstavnik proizvođača dužan je da informacije iz stava 3 tač. 3 i 4 ovog člana dostavi i novom predstavniku kojeg ovlasti proizvođač.

Obaveze uvoznika

Član 32

(1) Uvoznici mogu da stavljaju na tržište samo vozila, sisteme, sastavne dijelove ili posebne tehničke jedinice i motore koji ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.

(2) Prije stavljanja na tržište uvoznik provjerava da li homologovano vozilo, sistem, sastavni dio ili posebna tehnička jedinica i motor imaju važeći sertifikat o EU homologaciji tipa, odnosno da sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica i motor ima odgovarajuću oznaku homologacije tipa.

(3) Uvoznik je dužan da obezbijedi da vozilo prati odgovarajući sertifikat o usaglašenosti.

(4) Ako vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio ili oprema i motor predstavlja ozbiljan rizik, uvoznici o tome obavještavaju proizvođača, tijelo za nadzor tržišta i tijelo za homologaciju, a u slučaju homologovanih vozila, sistema, sastavnih dijelova i posebnih tehničkih jedinica i motora obavještavaju i tijelo za homologaciju koje je dodijelilo homologaciju tipa.

(5) Na vozilu, sistemu, sastavnom dijelu, posebnoj tehničkoj jedinici, dijelu ili opremi i motoru, uvoznici navode ime, komercijalni naziv ili oznaku, a za motore i registrovani žig i adresu, a ako to nije moguće, navode ih na ambalaži ili u dokumentu koji prati sistem, sastavni dio, posebnu tehničku jedinicu, dio, opremu ili motor.

(6) Uvoznici obezbjeđuju da tehničke informacije o vozilu, sistemu, sastavnom dijelu, posebnoj tehničkoj jedinici ili motoru, priložena uputstva i informacije budu sačinjene na crnogorskom jeziku i službenom jeziku države članice Evropske unije.

(7) Radi zaštite zdravlja i bezbjednosti korisnika, uvoznici vode evidenciju o prigovorima i povlačenju koji se odnose na vozila, sisteme, sastavne dijelove, posebne tehničke jedinice, dijelove ili opremu koje su stavili na tržište i o tim prigovorima i povlačenju obavještavaju distributere.

(8) Uvoznici bez odlaganja obavještavaju proizvođača o svim prigovorima, a koji se odnose na rizike, sumnju na incidente ili neusaglašenost vozila, sistema, sastavnog djela, posebne tehničke jedinice, djela, opreme ili motora koji su stavili na tržište.

(9) Uvoznici obezbjeđuju da, u trenutku kada su odgovorni za vozilo, sistem, sastavni dio ili posebnu tehničku jedinicu, uslovi skladištenja ili prevoza ne ugrožavaju njihovu usaglašenost sa zahtjevima utvrđenim ovim zakonom.

Obaveze uvoznika u vezi sa vozilima, sistemima, sastavnim djelovima, posebnim tehničkim jedinicama, djelovima, opremi i motorima koji nijesu usaglašeni ili koji predstavljaju ozbiljan rizik

Član 33

(1) Ako se utvrdi da vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio ili oprema i motor, koje su uvoznici stavili na tržište, nije u skladu sa ovim zakonom, uvoznici preduzimaju mjere kako bi to vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio, oprema ili motor bio usaglašen pod nadzorom proizvođača, ili ih, prema potrebi, povlače sa tržišta ili opozivaju i o tome obavještavaju proizvođača i tijelo za homologaciju koje je dodijelilo EU homologaciju tipa.

(2) Ako vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio ili oprema i motor, koji su stavljeni na tržište, predstavljaju ozbiljan rizik, uvoznici o tome obavještavaju proizvođača, tijela za homologaciju i tijela za nadzor tržišta.

(3) Uvoznici obavještavaju tijela za homologaciju i tijela za nadzor tržišta i o svim preduzetim mjerama iz stava 1 ovog člana.

(4) Uvoznici su dužni da u periodu od deset godina nakon isteka važenja EU homologacije tipa vozila, odnosno pet godina nakon isteka važenja EU homologacije tipa sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice sačuvaju kopiju sertifikata o EU homologaciji tipa i njegovih priloga i da ih na zahtjev tijela za homologaciju i tijela za nadzor tržišta dostave na uvid.

(5) Uvoznici su dužni da na osnovu zahtjeva tijela za homologaciju dostave tom tijelu sve informacije i dokumentaciju potrebnu za dokazivanje usaglašenosti vozila, sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice i motora, na crnogorskom i službenom jeziku zemlje u kojoj se to tijelo nalazi.

(6) Uvoznici sarađuju sa tijelom za homologaciju u vezi preduzetih mjera radi otklanjanja rizika koje predstavlja vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio, oprema i motor koji su stavljeni na tržište.

Obaveze distributera

Član 34

(1) Distributeri prije stavljanja na raspolaganje na tržište vozila, sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice ili motora provjeravaju da li:

- 1) se na vozilu, sistemu, sastavnom dijelu, posebnoj tehničkoj jedinici ili motoru nalazi pločica ili oznaka homologacije tipa;
- 2) su priloženi potrebni dokumenti, uputstva i bezbjednosne informacije;
- 3) su pločice sačinjene na crnogorskom jeziku i da su proizvođač i uvoznik ispunili zahtjeve koji se odnose na identifikacionu pločicu.

(2) Distributeri bez odlaganja obavještavaju proizvođača o svim prigovorima, a koji se odnose na rizike, sumnju na incidente ili slučajeve neusaglašenosti vozila, sistema, sastavnih djelova, posebnih tehničkih jedinica, djelova, opreme ili motora koje su stavili na tržište.

(3) Distributeri obezbjeđuju da, u trenutku kada su odgovorni za vozilo, sistem, sastavni dio, posebnu tehničku jedinicu ili motor, uslovi skladištenja ili prevoza ne ugrožavaju njihovu usaglašenost sa zahtjevima propisanim ovim zakonom.

Obaveze distributera u vezi sa vozilima, sistemima, sastavnim djelovima, posebnim tehničkim jedinicama, djelovima i opremi i motoru koji nijesu usaglašeni ili koji predstavljaju ozbiljan rizik

Član 35

(1) Ako vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio, oprema i motor ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom, distributeri o tome obavještavaju proizvođača, uvoznika i tijelo za homologaciju koje je dodijelilo tu EU homologaciju tipa i ne stavljaju na

tržište vozilo, sistem, sastavni dio, posebnu tehničku jedinicu, dio ili opremu i motor do ispunjavanja tih uslova.

(2) Ako se utvrdi da vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio, oprema i motor, koje su distributeri stavili na tržište ne ispunjava uslove u skladu sa ovim zakonom, o tome obavještavaju proizvođača, uvoznika i tijelo za homologaciju koje je dodijelilo EU homologaciju tipa.

(3) Ako vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio, oprema ili motor predstavlja ozbiljan rizik, distributeri o tome obavještavaju proizvođača, uvoznika, tijela za homologaciju i tijela za nadzor tržišta država članica u kojima su to vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio, oprema i motor stavljeni na tržište.

(4) Distributeri o svim preduzetim mjerama radi usaglašavanja vozila, sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice, dijela, opreme ili motora obavještavaju proizvođača, uvoznika, tijela za homologaciju i tijela za nadzor tržišta država članica u kojima su to vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio oprema ili motor stavljeni na tržište.

(5) Distributeri treba da sarađuju sa tijelom za homologaciju u vezi svih preduzetih mjera radi otklanjanja rizika koji predstavlja vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio oprema ili motor koji su stavljeni na tržište.

Slučajevi u kojima se obaveze proizvođača primjenjuju na uvoznike i distributere

Član 36

Na uvoznika i distributera se odnose iste obaveze kao na proizvođača u sljedećim slučajevima:

- 1) ako uvoznik ili distributer stavi na tržište ili je odgovoran za stavljanje u upotrebu vozila, sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice, motora i bilo kog drugog tipa vozila ili motora, pod svojim imenom, zaštitnim znakom, žigom motora ili modifikuje vozilo, sistem, sastavni dio ili posebnu tehničku jedinicu i drugog tipa vozila ili motora, tako da vozilo, sistem, sastavni dio ili posebna tehnička jedinica više nijesu u skladu sa tehničkim zahtjevima; ili
- 2) ako uvoznik ili distributer stavi na tržište ili je odgovoran za stavljanje u upotrebu sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice i drugog tipa vozila ili motora, u skladu sa UN ECE pravilnicima.

Obaveze proizvođača originalne opreme u vezi sa ugradnjom motora u vanputne mobilne mašine

Član 37

(1) Proizvođači originalnih djelova ugrađuju motore sa EU homologacijom tipa u vanputne mobilne mašine u skladu sa uputstvima proizvođača i na način koji ne utiče na karakteristike motora u pogledu emisija zagađujućih materija.

(2) Proizvođač originalnih djelova je dužan da na vanputnu mobilnu mašinu na vidljivom mjestu istakne oznaku proizvođača vanputne mobilne mašine.

(3) Ako se vanputna mobilna mašina stavlja na tržište sa ugrađenim zamjenskim motorom u skladu sa ovim zakonom, proizvođač originalnih djelova navodi datum proizvodnje vanputne mobilne mašine kao dio oznake na mašini.

(4) Ako proizvođač isporučuje motor proizvođaču originalnih djelova odvojeno od sistema za naknadnu obradu izduvnih gasova u skladu sa ovim zakonom, proizvođač originalnih djelova (OEM) proizvođaču dostavlja informacije koje se odnose na sastavljanje motora i sistema za naknadnu obradu izduvnih gasova.

Identifikacija privrednih subjekata i proizvođača originalnih djelova

Član 38

(1) Privredni subjekti dužni su da u periodu od deset godina od dana stavljanja vozila na tržište, odnosno pet godina od dana stavljanja na tržište sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice, dijela ili opreme, na zahtjev tijela za homologaciju ili tijela za nadzor tržišta dostave podatke o:

- 1) privrednom subjektu koji im je isporučio vozilo, sistem, sastavni dio, posebnu tehničku jedinicu, dio ili opremu;

- 2) privrednom subjektu kojem su isporučili vozilo, sistem, sastavni dio, posebnu tehničku jedinicu, dio ili opremu.

(2) Za motore sa unutrašnjim sagorijevanjem, u periodu od pet godina od dana stavljanja na tržište, privredni subjekti i proizvođači originalnih djelova obavještavaju tijela za homologaciju i tijela za nadzor tržišta o:

- 1) privrednom subjektu koji im je isporučio motor;
- 2) privrednom subjektu, odnosno svakom proizvođaču originalnih djelova kojem su isporučili motor.

3) Homologacija tipa vozila

Postupci EU homologacije tipa

Član 39

(1) Postupci EU homologacije tipa su:

- 1) višestepena homologacija tipa;
- 2) homologacija tipa u jednom koraku;
- 3) mješovita homologacija tipa.

(2) U zahtjevu za homologaciju tipa proizvođač navodi postupak homologacije za koju podnosi zahtjev.

(3) Višestepena homologacija tipa može da se vrši za nepotpuno ili dovršeno vozilo, uzimajući u obzir stepen dovršenosti vozila.

(4) Višestepena homologacija tipa vrši se i za dovršena vozila, koje je izmijenio ili prepravio drugi proizvođač.

(5) Homologacija tipa sistema, sastavnog dijela i posebne tehničke jedinice može da se vrši samo u jednom koraku.

(6) Homologacija tipa za završni stepen izrade vrši se nakon što tijelo za homologaciju u postupku provjere utvrdi da li tip vozila, koji je homologovan u završnom stepenu, ispunjava sve tehničke zahtjeve u trenutku vršenja homologacije.

(7) Postupak provjere iz stava 6 ovog člana obuhvata pregled dokumentacije iz zahtjeva za homologaciju tipa, koja obuhvata izdata homologaciona odobrenja u prethodnim fazama odobravanja vozila za nepotpuni ili dovršeni tip vozila.

(8) Bliže uslove i tehničke zahtjeve za homologaciju tipa iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Zahtjev za EU homologaciju tipa

Član 40

(1) Proizvođač tijelu za homologaciju podnosi zahtjev za homologaciju tipa i opisnu mapu.

(2) Za određeni tip vozila, sistema, sastavnog dijela i posebne tehničke jedinice i motora može se podnijeti samo jedan zahtjev, u jednoj državi članici Evropske unije i jednom tijelu za homologaciju.

(3) Novi zahtjev za homologaciju se ne može podnijeti u drugoj državi članici Evropske unije za isti tip vozila, sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice ili motora ako je:

- 1) tijelo za homologaciju za taj tip odbilo da dodijeli homologaciju tipa;
- 2) tijelo za homologaciju za taj tip povuklo homologaciju tipa; ili
- 3) proizvođač za taj tip povukao zahtjev za homologaciju tipa.

(4) Ako promjene kod tipa vozila, sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice ili motora nijesu u mjeri u kojoj predstavljaju novi tip tijelo za homologaciju odbija zahtjev za homologaciju tipa za drugu oznaku tipa ili za izmjene u odnosu na prethodni zahtjev.

(5) Uz zahtjev za homologaciju tipa određenog tipa vozila, sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice i motora proizvođač dostavlja izjavu kojom potvrđuje da:

- 1) nije podnio zahtjev za homologaciju tipa za isti tip vozila, sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice ili motora kod drugog tijela za homologaciju, niti da je drugo tijelo za homologaciju dodijelilo homologaciju;
- 2) nijedno tijelo za homologaciju nije odbilo da dodijeli homologaciju tipa za taj tip;
- 3) nijedno tijelo za homologaciju nije povuklo homologaciju tipa za taj tip;
- 4) nije povukao zahtjev za homologaciju tipa za taj tip.

(6) Za svaki tip vozila, sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice i motora, za koji se traži homologacija tipa, podnosi se poseban zahtjev.

Opisna mapa

Član 41

(1) Opisna mapa je dokument koji sadrži tehničke podatke neophodne za sprovođenje postupka homologacije vozila za tip vozila i to:

- 1) opisni dokument, za homologaciju tipa u jednom koraku ili mješovitu homologaciju tipa vozila, odnosno za višestepenu homologaciju tipa vozila ili, u slučaju homologacije tipa sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice ili motora;
- 2) podatke, nacрте, fotografije i druge informacije;
- 3) vrstu postupka homologacije tipa;
- 4) dodatne informacije koje tijelo za homologaciju zatraži u okviru postupka za homologaciju tipa.

(2) Opisni dokument iz stava 1 tačka 1 ovog člana za homologaciju tipa vozila sadrži informacije o karakteristikama tipa vozila od značaja za utvrđivanje tipa vozila.

(3) Opisni dokument iz stava 1 tačka 1 ovog člana za motore sa unutrašnjim sagorijevanjem sadrži i listu referentnih goriva, smjesa goriva ili emulzija goriva.

(4) Proizvođač dostavlja opisnu mapu tijelu za homologaciju na propisanom obrascu u elektronskom obliku.

(5) Sadržaj i izgled obrasca opisne mape propisuje Ministarstvo.

Dodatne informacije koje se dostavljaju uz zahtjev za EU homologaciju tipa

Član 42

(1) Uz zahtjev za homologaciju tipa korak po korak i mješovitu homologaciju tipa, uz opisnu mapu, dostavljaju se svi sertifikati o EU homologaciji tipa ili sertifikati o homologaciji u skladu sa UN ECE pravilnicima.

(2) Uz zahtjev koji se odnosi na sisteme za koje nije dostavljen sertifikat o EU homologaciji tipa ili sertifikat o UN ECE homologaciji tipa, uz opisnu mapu, prilažu se informacije koje su potrebne za homologaciju tih sistema u toku postupka homologacije vozila i izvještaj o ispitivanju.

(3) Uz zahtjev za višestepenu homologaciju tipa dostavljaju se sljedeće informacije:

- 1) u prvom stepenu, djelovi opisne mape i sertifikati o EU homologaciji tipa, sertifikati o UN ECE homologaciji tipa ili, ako je primjenjivo, izvještaji o ispitivanju koji se odnose na nivo dovršenosti osnovnog vozila;
- 2) u drugom i narednim stepenima, djelovi opisne mape i sertifikati o EU homologaciji tipa, sertifikati o UN ECE homologaciji tipa koji se odnose na trenutni stepen dovršenosti, sa kopijom sertifikata o EU homologaciji tipa vozila kao cjeline izdatog u prethodnom stepenu proizvodnje, kao i detaljnim podacima o svim promjenama ili dodacima koje je proizvođač izvršio na vozilu.

(4) Informacije iz stava 3 ovog člana dostavljaju se u elektronskom i štampanom obliku.

4) Sprovođenje postupka EU homologacije tipa

Način sprovođenja postupka za EU homologaciju tipa

Član 43

(1) Za svaki tip vozila, sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice ili motora može se dodijeliti samo jedna homologacija tipa.

(2) Tijelo za homologaciju, na osnovu podnijetog zahtjeva, dodjeljuje homologaciju tipa nakon provjere:

- 1) mjera za usaglašenost proizvodnje;
- 2) izjave proizvođača;
- 3) usaglašenosti tipa vozila, sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice sa tehničkim zahtjevima;
- 4) da li su sistemi, sastavni djelovi i posebne tehničke jedinice obuhvaćeni posebnim vrstama homologacija tipa koje su dodijeljene u skladu sa tehničkim zahtjevima.

(3) Tijelo za homologaciju čuva dokumentaciju u periodu od deset godina od dana isteka važenja EU homologacije tipa.

(4) Tijelo za homologaciju ne dodjeljuje EU homologaciju tipa ako tip vozila, sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice predstavlja ozbiljan rizik za bezbjednost ili može ozbiljno ugroziti okolinu ili javno zdravlje, o čemu obavještava tijela za homologaciju drugih država članica EU.

(5) Bliži uslovi i način vršenja EU homologacije tipa propisuje Ministarstvo.

Način vršenja EU homologacije tipa motora

Član 44

(1) Tijela za homologaciju, na osnovu podnijetog zahtjeva, dodjeljuju EU homologaciju tipa svim tipovima ili porodicama motora ili koji su u skladu sa:

- 1) podacima u opisnoj mapi;
- 2) uslovima propisanim ovim zakonom.

(2) Tijelo za homologaciju preko sistema IML:

- 1) stavlja na raspolaganje tijelima za homologaciju drugih država članica Evropske unije popis EU homologacija tipa koje je dodijelilo ili proširilo, u roku od mjesec dana od dana izdavanja odgovarajućeg sertifikata o EU homologaciji tipa;
- 2) stavlja na raspolaganje tijelima za homologaciju drugih država članica Evropske unije popis EU homologacija tipa koje je odbilo da dodijeli ili ih je povuklo, uz obrazloženje odluke;
- 3) u roku od mjesec dana od prijema zahtjeva tijela za homologaciju druge države članice Evropske unije dostavlja tom tijelu za homologaciju primjerak sertifikata o EU homologaciji tipa motora ili porodice motora sa opisnom dokumentacijom, za svaki tip ili porodicu motora za koje je odobrilo, odbilo da odobri ili je povuklo EU homologaciju tipa.

(3) Tijelo za homologaciju obezbjeđuje dostupnost informacija sadržanih u opisnoj dokumentaciji tokom perioda od najmanje 25 godina nakon prestanka važenja određene homologacije tipa.

(4) Način označavanja, sadržaj i obrazac sertifikata o EU homologaciji tipa motora propisuje Ministarstvo.

Obavještenje o dodijeljenim, izmijenjenim, odbijenim i povučenim EU homologacijama tipa

Član 45

(1) Tijelo za homologaciju u trenutku dodjeljivanja ili izmjene sertifikata o EU homologaciji tipa tijelima za homologaciju drugih država članica Evropske unije, tijelima za nadzor tržišta i Evropskoj komisiji stavlja na raspolaganje kopiju sertifikata o EU homologaciji tipa, zajedno sa njegovim priložima, uključujući izvještaje o ispitivanju koje sprovode tehničke službe, za svaki tip vozila, sistem, sastavni dio, posebnu tehničku jedinicu ili motor za koji je dodijelilo homologaciju tipa, a kopija se stavlja na raspolaganje putem sistema zajedničke bezbjedne elektronske razmjene podataka

(2) Tijelo za homologaciju bez odlaganja obavještava tijela za homologaciju drugih država članica Evropske unije i Evropsku komisiju o svim EU homologacijama tipa koje je odbilo ili povuklo i obrazlaže odluku preko sistema zajedničke bezbjedne elektronske razmjene podataka.

(3) Elektronska dokumenta koja se stavljaju na raspolaganje, mehanizam razmjene, postupke za obavještanje tijela o dodjeljivanju EU homologacija tipa, njihovim izmjenama, odbijanjima i povlačenjima i odgovarajućim bezbjednosnim mjerama u pogledu sistema zajedničke bezbjedne elektronske razmjene podataka propisuje Ministarstvo.

Sertifikat o EU homologaciji tipa

Član 46

(1) Sertifikat o EU homologaciji tipa sadrži:

- 1) opisnu dokumentaciju;

- 2) izvještaje o ispitivanju za homologaciju tipa sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice, odnosno obrazac sa rezultatima ispitivanja za homologaciju tipa vozila kao cjeline;
- 3) ime, prezime, pozicija i uzorak potpisa jednog ili više lica ovlaštenih za potpisivanje sertifikata o usaglašenosti;
- 4) primjerak sertifikata o usaglašenosti tipa vozila za homologaciju tipa vozila kao cjeline ili motora.

(2) Sertifikatu o EU homologaciji tipa dodjeljuje se jedinstveni broj u skladu sa sistemom označavanja, kojim se omogućava identifikacija države članice Evropske unije koja je dodijelila EU homologaciju tipa i identifikacija zahtjeva sa kojim su usaglašeni tip vozila, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica ili motor.

(3) Tijelo za homologaciju:

- 1) ispunjava odgovarajuće djelove sertifikata o EU homologaciji tipa, uključujući i priloge;
- 2) sastavlja popis iz opisne dokumentacije;
- 3) proizvođaču izdaje popunjeni sertifikat o EU homologaciji tipa i priloge.

(4) Obrazac sertifikata o EU homologaciji tipa iz stava 2 ovog člana, sistem označavanja i obrazac izvještaja sa rezultatima ispitivanja propisuje Ministarstvo.

EU homologacija tipa za sisteme, sastavne djelove i posebne tehničke jedinice

Član 47

(1) EU homologacija tipa dodjeljuje se za sistem, sastavni dio ili posebnu tehničku jedinicu koji su skladu sa podacima iz opisne mape i koji ispunjavaju tehničke zahtjeve propisane ovim zakonom.

(2) Ako su sastavni djelovi ili posebne tehničke jedinice, bez obzira na to jesu li namijenjeni za popravku, servisiranje ili održavanje, obuhvaćeni i homologacijom tipa sistema na vozilu, nije potrebna dodatna homologacija tipa sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice, osim ako je ta homologacija tipa predviđena ovim zakonom.

(3) Za sastavni dio ili posebnu tehničku jedinicu koji obavljaju funkciju ili imaju posebna svojstva samo kada rade zajedno sa drugim djelovima vozila, tijelo za homologaciju EU homologacija tipa sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice vrši na način da provjerava usklađenost tog sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice sa svim primjenjivim ograničenjima u upotrebi ili uslovima ugradnje.

Ispitivanja za EU homologaciju tipa

Član 48

(1) Tijelo za homologaciju za dodjelu EU homologacije tipa, ispitivanjima koja sprovode tehničke službe, provjerava usaglašenost sa tehničkim zahtjevima iz ovog zakona.

(2) Osnovni elementi ispitivanja, uključujući tehničke zahtjeve usaglašenosti sa kojima se vrše ispitivanja, navode se u izvještaju o ispitivanju.

(3) Radi sprovođenja ispitivanja iz stava 1 ovog člana proizvođač stavlja na raspolaganje tijelima za homologaciju i tehničkim službama vozilo, sistem, sastavni dio ili posebnu tehničku jedinicu.

(4) Metode virtuelnog ispitivanja mogu se upotrijebiti kao alternativa ispitivanjima iz stava 1 ovog člana ako to zatraži proizvođač i ako se s tim složi tijelo za homologaciju.

(5) Obrazac izvještaja o ispitivanju, metode i način virtuelnog ispitivanja propisuje Ministarstvo.

Ispitivanja za EU homologaciju tipa motora sa unutrašnjim sagorijevanjem za vanputne mobilne mašine

Član 49

(1) Usklađenost sa tehničkim zahtjevima iz ovog zakona dokazuje se odgovarajućim ispitivanjima za tip motora i porodicu motora, koja sprovode tehničke službe.

(2) Proizvođač tijelu za homologaciju stavlja na raspolaganje odgovarajući broj motora koji je potreban za sprovođenje zahtijevanih ispitivanja.

(3) Ispitivanja iz stava 2 ovog člana sprovode se na motorima koji su reprezentativni za tip motora ili osnovni motor porodice motora koji treba homologovati, kada je to primjenjivo, ili

proizvođač, uz saglasnost tijela za homologaciju, može da izabere i motor koji nije reprezentativan za tip motora ili za osnovni motor porodice motora koji treba homologovati, kada je to primjenjivo.

(4) Ispitne cikluse, mjerne i ispitne postupke, posebnu opremu i alate za sprovođenje tih ispitivanja, obrazac izvještaja o ispitivanju iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Mjere za usaglašenost proizvodnje

Član 50

(1) Tijelo za homologaciju koje je dodijelilo EU homologaciju tipa preduzima mjere za provjeru usaglašenosti proizvodnje radi provjere usaglašenosti vozila, sistema, sastavnih dijelova, posebnih tehničkih jedinica ili motora sa homologovanim tipom.

(2) Tijelo za homologaciju, koje je dodijelilo homologaciju tipa vozila kao cjeline, provjerava broj vozila i sertifikate o usaglašenosti u odnosu na njihovu usaglašenost, kao i tačnost podataka u sertifikatima o usaglašenosti.

(3) Postupak provjere usaglašenosti proizvodnje iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Naknade za EU homologaciju tipa

Član 51

(1) Naknadu za EU homologaciju tipa plaća proizvođač koji podnosi zahtjev za EU homologaciju tipa.

(2) Visinu naknade iz stava 1 ovog člana utvrđuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

5) Izmjene i važenje EU homologacije tipa

Izmjene EU homologacija tipa

Član 52

(1) Proizvođač obavještava tijelo za homologaciju koje je dodijelilo EU homologaciju tipa o promjenama podataka iz opisne mape.

(2) Zahtjev za izmjenu se podnosi samo tijelu za homologaciju koje je dodijelilo postojeću EU homologaciju tipa.

(3) Ako tijelo za homologaciju utvrdi da je zbog izmjene potrebno ponoviti preglede ili ispitivanja, o tome obavještava proizvođača.

(4) Ako tijelo za homologaciju utvrdi da promjene podataka iz opisne mape ne mogu da budu predmet proširenja postojeće homologacije, odbija izmjene EU homologacije tipa.

(5) U slučaju iz stava 4 ovog člana proizvođač je dužan da podnese zahtjev za novu EU homologaciju tipa.

Revizije i proširenja EU homologacija tipa

Član 53

(1) Revizija EU homologacije tipa vrši se na zahtjev proizvođača radi proširenja EU homologacije tipa.

(2) Revizija iz stava 1 ovog člana vrši se ako tijelo za homologaciju utvrdi da tip vozila, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica ili motor nije u skladu sa tehničkim zahtjevima koji se odnose na taj tip i da nije potrebno da se ponove pregledi ili ispitivanja.

(3) U slučaju revizije iz stava 2 ovog člana tijelo za homologaciju izdaje potrebne revidirane stranice opisne dokumentacije, pri čemu označava svaku revidiranu stranicu i datum ponovnog izdavanja, tako da su jasno vidljive promjene, ili izdaje konsolidovanu i ažuriranu verziju opisne dokumentacije sa opisom promjena.

(4) Proširenje EU homologacije tipa vrši se ako tijelo za homologaciju utvrdi da su podaci iz opisne dokumentacije promijenjeni i ako:

- 1) su potrebni pregledi ili ispitivanja radi provjere trajne usaglašenosti sa zahtjevima na kojima se zasniva postojeća EU homologacija tipa;
- 2) je promijenjena bilo koja informacija u sertifikatu o EU homologaciji tipa, osim u njegovim prilogima; ili
- 3) se na homologovani tip vozila, sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice ili motora počnu primjenjivati novi zahtjevi iz UN ECE pravilnika.

(5) U slučaju proširenja iz stava 4 ovog člana, tijelo za homologaciju izdaje ažurirani sertifikat o EU homologaciji tipa označen brojem proširenja, u kome se navodi razlog za proširenje, datum ponovnog izdavanja i, prema potrebi, period važenja.

Prestanak važenja EU homologacije tipa

Član 54

(1) Tijelo za homologaciju provjerava da li je tip vozila u skladu sa tehničkim zahtjevima iz ovog zakona koji se odnose na taj tip, za vozila kategorije M1 i N1 sedam godina nakon dana posljednjeg ažuriranja opisne mape za sertifikat o EU homologaciji tipa za tip vozila kao cjelinu, odnosno nakon deset godina za vozila kategorije M2, M3, N2, N3 i O.

(2) EU homologacija tipa prestaje da važi ako:

- 1) se usvoje novi tehnički zahtjevi koji se primjenjuju na homologovani tip vozila, sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice ili motora za stavljanje na tržište, registraciju ili stavljanje u upotrebu, a EU homologaciju tipa nije moguće proširiti;
- 2) se provjerom iz stava 1 ovog člana utvrdi da vozilo nije u skladu sa tehničkim zahtjevima koji se odnose na taj tip;
- 3) se obustavi proizvodnja vozila koji su u skladu sa homologovanim tipom vozila;
- 4) je EU homologacija tipa povučena;
- 5) prestane da važi sertifikat o EU homologaciji tipa;
- 6) se utvrdi da je homologacija tipa dodijeljena na osnovu netačnih izjava, pogrešnih rezultata ispitivanja ili ako su izostavljeni podaci koji bi doveli do odbijanja dodjele homologacije.

(3) Ako homologacija tipa vozila kao cjeline, samo jedne varijante u okviru tipa vozila ili jedne verzije u okviru varijante tipa prestaje da važi, homologacija tipa vozila kao cjeline tog tipa vozila prestaje da važi samo za tu varijantu ili verziju.

(4) Ako se utvrdi da vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica ili motor nije u skladu sa homologovanim tipom, tijelo za homologaciju povlači sertifikat o homologaciji tipa.

(5) Ako se proizvodnja određenog tipa vozila, sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice i motora obustavi, proizvođač o tome obavještava tijelo za homologaciju koje je dodijelilo EU homologaciju tipa.

(6) Tijelo za homologaciju koje je dodijelilo EU homologaciju tipa za taj tip vozila, sistem, sastavni dio, posebnu tehničku jedinicu ili motora o tome obavještava tijela za homologaciju drugih država članica Evropske unije u roku od mjesec dana od dana prijema obavještenja.

(7) Ako sertifikat o EU homologaciji tipa prestaje da važi, proizvođač o tome obavještava tijelo za homologaciju koje je dodijelilo tu EU homologaciju tipa.

(8) Po prijemu obavještenja proizvođača tijelo za homologaciju koje je dodijelilo EU homologaciju tipa obavještava tijela za homologaciju drugih država članica Evropske unije i Evropsku komisiju o svim informacijama koje se odnose na stavljanje na tržište, registraciju ili stavljanje u upotrebu vozila, sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice ili motora.

6) Sertifikat i oznake

Sertifikat o usaglašenosti

Član 55

(1) Proizvođač za vozilo koje je proizvedeno u skladu sa homologovanim tipom vozila kupcu izdaje sertifikat o usaglašenosti za vozilo, bez obzira na to da li je vozilo potpuno, nepotpuno ili dovršeno.

(2) U sertifikat o usaglašenosti se unose glavne karakteristike vozila, radni učinak i datum proizvodnje vozila.

(3) Proizvođač na zahtjev vlasnika vozila, u periodu od deset godina od dana proizvodnje vozila, izdaje duplikat sertifikata o usaglašenosti i na prednjoj strani svakog duplikata sertifikata mora da bude navedena oznaka „Duplikat”.

(4) Sertifikat o usaglašenosti se sačinjava na crnogorskom jeziku i na jednom od službenih jezika Evropske unije.

(5) Sadržaj i izgled obrasca sertifikata o usaglašenosti propisuje Ministarstvo.

Sertifikat o usaglašenosti u elektronskom obliku

Član 56

(1) Proizvođač sertifikat o usaglašenosti stavlja na raspolaganje tijelu za homologaciju koje je dodijelilo homologaciju tipa vozila kao cjeline bez naknade, u elektronskom obliku.

(2) Sadržaj i izgled obrasca sertifikata o usaglašenosti u elektronskom obliku, zahtjeve u vezi sa bezbjednom razmjenom podataka i izuzetke od tehničkih zahtjeva za proizvođače određenih kategorija vozila i tipova vozila proizvedenih u malim serijama propisuje Ministarstvo.

Proizvođačke propisane i dodatne pločice i oznake homologacije tipa sastavnih djelova i posebnih tehničkih jedinica

Član 57

(1) Proizvođač vozila na svako proizvedeno vozilo, koje je usklađeno sa homologovanim tipom, postavlja propisanu pločicu i, prema potrebi, dodatne pločice i oznake ili simbole.

(2) Proizvođač sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice i motora na svaki sastavni dio i posebnu tehničku jedinicu i motor postavlja dodijeljenu oznaku homologacije tipa.

(3) Izgled propisane i dodatne pločice i oznake homologacije tipa sastavnih djelova ili posebnih tehničkih jedinica propisuje Ministarstvo.

Oznaka motora

Član 58

(1) Proizvođač na svaki motor proizveden u skladu sa odobrenim tipom stavlja oznaku motora.

(2) Oznaka motora sadrži informacije koje se odnose na motore:

- 1) za izvoz u treće zemlje koji su proizvedeni u Crnoj Gori, Evropskoj Uniji ili van Evropske Unije i motore naknadno ugrađene u vanputne mobilne mašine u Evropskoj Uniji;
- 2) stavljene na tržište;
- 3) koji su privremeno stavljeni na tržište.

7) EU homologacija tipa za nove tehnologije ili nova tehnička rješenja

Izuzeci za nove tehnologije ili nova tehnička rješenja

Član 59

(1) Proizvođač može da podnijese zahtjev za EU homologaciju tipa za tip vozila, sistem, sastavni dio ili posebnu tehničku jedinicu ili motor koji uključuje nove tehnologije ili nova tehnička rješenja.

(2) Tijelo za homologaciju dodjeljuje EU homologaciju tipa iz stava 1 ovog člana ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) u zahtjevu za EU homologaciju tipa navedeni su razlozi zbog kojih nove tehnologije ili tehnička rješenja vozila, sistema, sastavnog djela, posebne tehničke jedinice ili motora nijesu u skladu sa UN ECE pravilnicima;
- 2) u zahtjevu za EU homologaciju tipa opisan je uticaj novih tehnologija ili tehničkih rješenja na bezbjednost i životnu sredinu, kao i mjere koje se preduzimaju radi obezbjeđivanja nivoa bezbjednosti i zaštite životne sredine u skladu sa zahtjevima u pogledu kojih se traži izuzeće; i
- 3) zahtjev sadrži opis ispitivanja i rezultate kojima se dokazuje da je ispunjen uslov iz tačke 2 ovog stava.

(3) Tijelo za homologaciju odobrava dodjeljivanje EU homologacije tipa sa izuzećem za nove tehnologije ili nova tehnička rješenja.

(4) Do donošenja akata iz stava 3 ovog člana tijelo za homologaciju može da dodijeli privremenu EU homologaciju tipa za tip vozila obuhvaćen traženim izuzećem koja je važeća

samo na području države članice tog tijela za homologaciju i o tome obavještava Evropsku komisiju i druge države članice Evropske unije dostavljanjem dokumentacije koja sadrži informacije iz stava 2 ovog člana.

Obaveze proizvođača u pogledu izvještavanja o proizvodnji motora

Član 60

(1) Proizvođač podnosi tijelu za homologaciju koje je izdalo EU odobrenje tipa izvještaj koji sadrži broj motora za svaki tip motora i potkategoriju motora proizvedenih u skladu sa ovim zakonom:

- 1) u roku od 45 dana od dana završetka kalendarske godine;
 - 2) do bilo kog drugog datuma koji organ za odobravanje može odrediti.
- (2) Sadržaj izvještaja iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

8) Vozila proizvedena u malim serijama

EU homologacija tipa vozila proizvedenih u malim serijama

Član 61

(1) EU homologacija tipa vozila proizvedenih u malim serijama je postupak u kome tijelo za homologaciju, na zahtjev proizvođača i u okviru količinskih godišnjih ograničenja, za vozila kategorija M, N i O dodjeljuje EU homologaciju tipa za tip vozila proizvedenog u maloj seriji koji ispunjava tehničke zahtjeve iz ovog zakona.

(2) Sertifikatu o EU homologaciji tipa za vozila proizvedena u malim serijama dodjeljuje se jedinstveni broj u skladu sa sistemom brojanog označavanja, kojim se vrši identifikacija države članice Evropske unije koja je dodijelila EU homologaciju tipa i identifikacija zahtjeva sa kojima su tip vozila, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica ili motor usaglašeni.

(3) Bliže kriterijume i tehničke zahtjeve za EU homologaciju tipa vozila proizvedenih u malim serijama za vozila kategorija M, N i O, količinska godišnja ograničenja, izgled i sadržaj obrazaca i sistem brojanog označavanja za sertifikate o EU homologaciji tipa za vozila proizvedena u malim serijama propisuje Ministarstvo.

Nacionalna homologacija tipa vozila proizvedenih u malim serijama

Član 62

(1) Proizvođači mogu podnijeti zahtjev za nacionalnu homologaciju tipa vozila proizvedenih u malim serijama u okviru utvrđenih godišnjih količinskih ograničenja koja se odnose i na stavljanje na tržište, registraciju ili stavljanje u upotrebu vozila homologovanog tipa na tržištu svake države članice Evropske unije u toj godini.

(2) Ministarstvo može da odluči o izuzeću tipa vozila iz stava 1 ovog člana od obaveze usaglašavanja sa jednim ili više zahtjeva propisanih ovim zakonom.

(3) Sertifikatu o nacionalnoj homologaciji tipa vozila proizvedenih u malim serijama dodjeljuje se jedinstveni broj u skladu sa usklađenim sistemom brojanog označavanja, kojim se vrši identifikacija države članice Evropske unije koja je dodijelila homologaciju tipa.

(4) Sadržaj i izgled obrasca, sistem brojanog označavanja sertifikata o nacionalnoj homologaciji tipa vozila proizvedenih u malim serijama, alternativne tehničke zahtjeve za nacionalnu homologaciju tipa vozila proizvedenih u malim serijama propisuje Ministarstvo.

Važenje nacionalne homologacije tipa vozila proizvedenih u malim serijama

Član 63

(1) Važenje nacionalne homologacije tipa vozila proizvedenih u malim serijama koju je izdalo tijelo za homologaciju tipa ograničeno je na područje Crne Gore.

(2) Na zahtjev proizvođača, tijelo za homologaciju dostavlja homologacijskim tijelima država članica Evropske unije, koja je odabrao proizvođač, kopiju sertifikata o nacionalnoj homologaciji tipa, kao i odgovarajuće djelove opisne mape.

(3) Tijelo za homologaciju može da ne prihvati nacionalnu homologaciju tipa iz druge države, ako postoji sumnja da tehnički zahtjevi na osnovu kojih je vozilo homologovano nijesu u skladu sa ovim zakonom.

(4) O odluci o prihvatanju ili ne prihvatanju nacionalne homologacije tipa iz druge države tijelo za homologaciju treba da u roku od 60 dana od dana prijema kopije sertifikata o nacionalnoj homologaciji tipa iz stava 2 ovog člana, obavijesti tijelo za homologaciju te države.

(5) Ako se podnese zahtjev za vozila sa nacionalnom homologacijom tipa vozila proizvedenih u malim serijama za stavljanje na tržište, registraciju ili stavljanje u upotrebu u drugoj državi članici Evropske unije, tijelo za homologaciju koje je dodijelilo nacionalnu homologaciju tipa vozila proizvedenih u malim serijama dostavlja tijelu za homologaciju države članice Evropske unije kopiju sertifikata o homologaciji tipa zajedno sa odgovarajućim djelovima opisne mape.

9) Homologacija pojedinačnog vozila

EU homologacija pojedinačnog vozila

Član 64

(1) EU homologacija pojedinačnog vozila vrši se za vozilo koje je usaglašeno sa tehničkim zahtjevima iz ovog zakona.

(2) Zahtjev za EU homologaciju pojedinačnog vozila podnosi vlasnik vozila, proizvođač, zastupnik proizvođača ili uvoznik.

(3) Sertifikatu o EU homologaciji pojedinačnog vozila dodjeljuje se jedinstveni broj u skladu sa usklađenim sistemom brojanog označavanja, kojim se vrši identifikacija države članice Evropske unije koja je dodijelila EU homologaciju pojedinačnog vozila.

(4) Izgled i sadržaj obrasca sertifikata o EU homologaciji pojedinačnog vozila sistem brojanog označavanja i tehničke zahtjeve za EU homologaciju pojedinačnog vozila propisuje Ministarstvo.

Nacionalna homologacija pojedinačnog vozila

Član 65

(1) Nacionalna homologacija pojedinačnog vozila je postupak koji se sprovodi za nova pojedinačno proizvedena ili modifikovana vozila za koja nije dodijeljena EU homologacija tipa vozila i nova nepotpuna vozila koja se dovršavaju u jednoj ili više faza.

(2) Zahtjev za nacionalnu homologaciju pojedinačnog vozila tijelu za homologaciju podnosi vlasnik vozila, proizvođač, zastupnik proizvođača ili uvoznik.

(3) Nakon sprovedenog postupka nacionalne homologacije pojedinačnog vozila, za vozila koja ispunjavaju propisane tehničke zahtjeve, tijelo za homologaciju izdaje sertifikat o nacionalnoj homologaciji pojedinačnog vozila.

(4) Sertifikat o nacionalnoj homologaciji pojedinačnog vozila prilaže se prilikom carinjenja i registracije vozila za vozila koja se uvoze u Crnu Goru, odnosno u postupku registracije za vozila koja su proizvedena ili modifikovana u Crnoj Gori.

(5) Sadržaj i izgled obrasca i sistem označavanja sertifikata o nacionalnoj homologaciji pojedinačnog vozila, način sprovođenja postupka provjere nacionalne homologacije pojedinačnog vozila i tehničke zahtjeve za nacionalnu homologaciju pojedinačnog vozila propisuje Ministarstvo.

Važenje nacionalnih homologacija pojedinačnog vozila

Član 66

(1) Nacionalna homologacija pojedinačnog vozila važi samo na području države koja je dodijelila homologaciju.

(2) Na zahtjev podnosioca, koji vozilo sa nacionalnom homologacijom pojedinačnog vozila želi da stavi na tržište, registruje ili stavi u upotrebu u državi članici Evropske unije, država koja je dodijelila homologaciju dostavlja podnosiocu zahtjeva potvrdu o tehničkim zahtjevima na osnovu kojih je vozilo homologovano.

Naknada za nacionalnu homologaciju pojedinačnog vozila

Član 67

(1) Za sprovođenje nacionalne homologacije pojedinačnog vozila podnosilac zahtjeva plaća naknadu.

(2) Visinu naknade iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

10) Stavljanje vozila na tržište

Stavljanje vozila na tržište, osim vozila na kraju serije

Član 68

(1) Vozila za koja je homologacija tipa vozila kao cjeline obavezna ili za koja je proizvođač pribavio tu homologaciju tipa stavljaju se na tržište samo ako imaju validan sertifikat o usaglašenosti.

(2) Broj vozila proizvedenih u malim serijama koja su stavljena na tržište u toku iste godine ne smije da bude veći od količinskih godišnjih ograničenja.

(3) Ograničenja iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Stavljanje na tržište vozila na kraju serije

Član 69

(1) Na zahtjev proizvođača tijelo za homologaciju može, uz pribavljenu saglasnost Ministarstva, da dozvoli stavljanje na tržište ograničenog broja vozila koja su u skladu sa tipom vozila čija EU homologacija tipa nije važeća i to:

- 1) za potpuna vozila, u periodu od 12 mjeseci od dana prestanka važenja EU homologacije tipa;
- 2) za dovršena vozila, u periodu od 18 mjeseci od dana prestanka važenja EU homologacije tipa.

(2) Po prijemu zahtjeva iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo u roku od tri mjeseca od dana prijema zahtjeva odlučuje o tom zahtjevu.

(3) Ograničenje iz stava 1 ovog člana u odnosu na broj vozila proizvedenih na kraju serije propisuje Ministarstvo.

Stavljanje na tržište sastavnih djelova i posebnih tehničkih jedinica

Član 70

(1) Sastavni djelovi i posebne tehničke jedinice, koji su namijenjeni preprodaji, mogu da budu stavljeni na tržište ili u upotrebu samo ako su u skladu sa tehničkim zahtjevima iz ovog zakona.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, mogu da se stave na tržište i sastavni djelovi ili posebne tehničke jedinice koje su izrađene ili konstruisane za kategorije vozila koje nijesu propisane ovim zakonom.

(3) Tijelo za homologaciju, uz saglasnost Ministarstva, može da dozvoli da se stave na tržište sastavni djelovi i posebne tehničke jedinice koji su izuzeti za nove tehnologije ili nova tehnička rješenja ili se upotrebljavaju na vozilima obuhvaćenim homologacijama koje su dodijeljene za vozila proizvedena u malim serijama u odnosu na pojedinačni sastavni dio ili pojedinačnu posebnu tehničku jedinicu.

(4) Tijelo za homologaciju, uz saglasnost Ministarstva, može da dozvoli da se stave na tržište sastavni djelovi i posebne tehničke jedinice koje se upotrebljavaju na vozilima koja nisu homologavna u skladu sa ovim zakonom u trenutku stavljanja na tržište.

(5) Tijelo za homologaciju, uz saglasnost Ministarstva, može da dozvoli da se stave na tržište zamjenski sastavni djelovi i posebne tehničke jedinice koje se upotrebljavaju na vozilima za koja je homologacija tipa dodijeljena u skladu sa UN ECE pravilnicima.

11) Pružanje tehničkih informacija

Informacije namijenjene korisnicima

Član 71

(1) Proizvođač ne smije da dostavlja tehničke informacije o tipu vozila, sistemu, sastavnom dijelu, posebnoj tehničkoj jedinici, dijelu ili opremi koje se razlikuju od podataka o homologaciji tipa koju je dodijelilo tijelo za homologaciju.

(2) Proizvođač korisnicima stavlja na raspolaganje sve informacije i uputstva o posebnim uslovima ili ograničenjima koji su povezani sa upotrebom vozila, sistema, sastavnog dijela, posebne tehničke jedinice, dijela, opreme i motora.

(3) Informacije iz stava 2 ovog člana dostavljaju se na crnogorskom i službenom jeziku zemlje u kojoj se vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio, oprema i motor stavljaju na tržište.

Informacije namijenjene proizvođačima

Član 72

(1) Proizvođač vozila stavlja na raspolaganje proizvođačima sistema, sastavnih djelova, posebnih tehničkih jedinica, djelova, opreme ili motora podatke potrebne za homologaciju tipa sistema, sastavnog djela, posebne tehničke jedinice ili motora.

(2) Proizvođač vozila od proizvođača sistema, sastavnih djelova, posebnih tehničkih jedinica, djelova, opreme ili motora može da zahtijeva zaključivanje sporazuma o zaštiti povjerljivosti informacija koje nijesu javno dostupne.

(3) Proizvođač sistema, sastavnog djela, posebne tehničke jedinice, djelova, opreme ili motora proizvođaču vozila pruža informacije o ograničenjima u skladu sa UN ECE pravilnicima.

Informacije i uputstva namijenjena proizvođačima originalne opreme i krajnjim korisnicima za motore sa unutrašnjim sagorijevanjem za vanputne mobilne mašine

Član 73

(1) Proizvođač stavlja na raspolaganje proizvođačima originalne opreme sve informacije i uputstva za pravilnu ugradnju motora u vanputne mobilne mašine i korisnicima, uključujući uslove ili ograničenja povezana sa ugradnjom ili upotrebom motora.

(2) Proizvođači stavljaju na raspolaganje proizvođačima originalne opreme vrijednost emisija ugljen dioksida, koja je utvrđena tokom postupka homologacije tipa i obavještavaju krajnjeg korisnika vanputne mobilne mašine u koju se određeni motor ugrađuje.

(3) Bliži sadržaj, obrazac i način dostavljanja informacija i uputstava iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

12) Pristup informacijama povezanim s OBD-a u vozilu kao i informacijama o popravci i održavanju vozila

Obaveze proizvođača u vezi pružanja informacija povezanih sa OBD sistemom i informacija o popravci i održavanju vozila

Član 74

(1) Proizvođači korisnicima omogućavaju pristup informacijama u vezi sa OBD sistemom, dijagnostičkoj i drugoj opremi, alatima, koje obuhvataju kompletni referentni materijal i dostupne verzije za preuzimanje odgovarajućeg softvera, kao i informacijama za popravku i održavanje vozila, pri čemu informacije moraju biti prikazane na lako dostupan način u obliku mašinski čitljivih i elektronski obradivih podataka.

(2) Proizvođači obezbjeđuju standardizovan i bezbjedan sistem, sa mogućnošću rada na daljinu, kojim se nezavisnim serviserima omogućava da izvrše aktivnosti za koje je potreban pristup bezbjednosnom sistemu vozila.

(3) Informacije u vezi sa OBD sistemom u vozilu i informacije o popravci i održavanju vozila moraju da budu dostupne na internet stranicama proizvođača u standardizovanom obliku ili u drugom prihvatljivom obliku.

(4) Nezavisni operateri koji nijesu serviseri dostavljaju informacije u mašinski čitljivom obliku koji se može obraditi dostupnim informacionim alatima i softverima koji omogućavaju nezavisnim operaterima da izvršavaju zadatke u vezi sa njihovim aktivnostima u lancu snabdijevanja na tržištu.

(5) Na zahtjev nezavisnog operatera proizvođač treba da dostavi informacije za:

- 1) tipove vozila obuhvaćene nacionalnom homologacijom tipa vozila proizvedenih u malim serijama;
- 2) vozila posebne namjene;
- 3) tipove vozila obuhvaćene kategorijama O1 i O2 koji ne upotrebljavaju dijagnostičke alate ili fizičku ili bežičnu komunikaciju sa ugrađenom elektronskom upravljačkom jedinicom ili jedinicama radi dijagnostike ili reprogramiranja vozila;

- 4) završni stepen homologacije tipa u postupku višestepene homologacije tipa, ako završni stepen obuhvata samo nadogradnju koja se ne sastoji od elektronskih upravljačkih sistema vozila, a svi elektronski upravljački sistemi osnovnog vozila ostaju nepromijenjeni.

(6) Proizvođači nezavisnim operaterima, ovlašćenim trgovcima i serviserima stavljaju na raspolaganje i materijale za osposobljavanje.

(7) Proizvođači obezbjeđuju da su informacije u vezi sa OBD sistemom vozila i informacije o popravci i održavanju vozila uvijek raspoložive, osim kada je potrebno održavanje informacionog sistema.

(8) Proizvođači na svojim internet stranicama objavljuju sve izmjene i dopune informacija u vezi sa OBD sistemom u vozilu i informacija o popravci i održavanju vozila u isto vrijeme kada ih stavlja na raspolaganje ovlašćenim servisima.

(9) Za potrebe proizvodnje i servisiranja zamjenskih ili servisnih djelova za OBD sistem, dijagnostičke alate i ispitnu opremu proizvođači svakom zainteresovanom proizvođaču ili serviseru sastavnih djelova, dijagnostičkih alata ili ispitne opreme obezbjeđuju odgovarajuće informacije u vezi sa OBD sistemom u vozilu i informacijama o popravci i održavanju vozila.

(10) Za potrebe konstruisanja, proizvodnje i popravke opreme za vozila koja koriste alternativna goriva proizvođači svakom zainteresovanom proizvođaču, ugrađivaču ili serviseru opreme za vozila koja koriste alternativna goriva obezbjeđuju odgovarajuće informacije u vezi sa OBD sistemom u vozilu i informacije o popravci i održavanju vozila.

(11) Ako proizvođač vozila vodi evidenciju o popravci i održavanju vozila u centralnoj bazi podataka ili se ona vodi u njegovo ime, nezavisni serviseri imaju pristup tim evidencijama i omogućen im je unos informacija o popravci i održavanju koje su izvršili, u skladu sa uslovima koje definiše proizvođač.

(12) Odredbe st. 1 do 11 ovog člana ne primjenjuju se na vozila koja su obuhvaćena homologacijama pojedinačnih vozila.

(13) Detalje o zahtjevima u pogledu pristupa informacijama o popravci i održavanju, posebno o tehničkim specifikacijama koje se odnose na način na koji će se informacije o popravci i održavanju vozila obezbijediti, propisuje Ministarstvo.

Obaveze u pogledu nosilaca nekoliko homologacija tipa

Član 75

(1) Proizvođač koji je odgovoran za određenu homologaciju tipa sistema, sastavnog dijela ili posebne tehničke jedinice i motora ili za određeni stepen dovršenosti vozila (mješovita homologacija tipa, homologacija tipa korak po korak ili višestepena homologacija tipa), odgovoran je za obavješćivanje finalnog proizvođača i nezavisnih operatera o informacijama o popravci i održavanju koje se odnose na određeni sistem, sastavni dio ili posebnu tehničku jedinicu i motor ili na pojedini stepen dovršenosti.

(2) U slučaju višestepene homologacije tipa, finalni proizvođač odgovoran je za obezbjeđivanje pristupa informacijama povezanim sa OBD sistemom u vozilu, informacijama o popravci i održavanju vozila.

Dokaz o usaglašenosti sa informacijama povezanim sa OBD sistemom u vozilu i informacijama o popravci i održavanju

Član 76

(1) Proizvođač koji je podnio zahtjev za EU homologaciju tipa ili nacionalnu homologaciju tipa dostavlja tijelu za homologaciju dokaz kojim potvrđuje usaglašenost sa ovim zakonom u roku od šest mjeseci od datuma određene homologacije tipa.

(2) Ako proizvođač ne dostavi dokaz o usaglašenosti u roku iz stava 1 ovog člana, tijelo za homologaciju preduzima mjere iz člana 77 ovog zakona.

Usaglašenost sa obavezama koje se odnose na pristup informacijama povezanim sa OBD sistemom u vozilu i informacijama o popravci i održavanju vozila

Član 77

(1) Tijelo za homologaciju može da, na sopstvenu inicijativu, na osnovu prigovora ili ocjene tehničke službe, provjeri da li proizvođač postupa u skladu sa ovim zakonom i sertifikatom

proizvođača o pristupu informacijama povezanim sa OBD sistemom u vozilu i informacijama o popravci i održavanju vozila.

(2) Ako tijelo za homologaciju zaključi da proizvođač nije ispunio svoje obaveze koje se odnose na pristup informacijama povezanim sa OBD sistemom u vozilu i informacijama o popravci i održavanju vozila, preduzima odgovarajuće mjere kako bi se obaveze ispunjavale.

(3) Mjere iz stava 2 ovog člana mogu uključivati povlačenje ili suspenziju homologacije tipa, novčane kazne ili druge mjere.

(4) Tijelo za homologaciju zahtijeva od tijela za homologaciju koje je dodijelilo homologaciju tipa vozila kao cjeline da ispita navode iz prigovora i da od proizvođača vozila zatraži dokaze da je sistem koji proizvođač vozila ima usklađen sa ovom zakonom, a rezultati postupanja poprigovoru se saopštavaju nacionalnom tijelu za homologaciju i pojedinačnom nezavisnom subjektu ili trgovačkom udruženju u roku od tri mjeseca od podnošenja zahtjeva.

(5) Prilikom kontrole tijelo za homologaciju može zatražiti od tehničke službe ili bilo kog drugog nezavisnog eksperta da provede ocjenjivanje kako bi se provjerilo da li su ispunjene obaveze koje se odnose na pristup informacijama povezanim s OBD sistemom u vozilu i informacijama o popravci i održavanju vozila.

13) Ocjenjivanje, imenovanje, prijavljivanje i praćenje tehničkih službi

Tehnička služba

Član 78

(1) Tehnička služba je pravno lice ili dio pravnog lica koje kontroliše ispitivanja, ocjenjuje i kontroliše postupke proizvođača za kontrolu usaglašenosti proizvodnje i kontroliše i sprovodi ispitivanja u okviru provjere usaglašenosti proizvodnje.

(2) Tijela za homologaciju, uz saglasnost Ministarstva, imenuje tehničke službe za jednu ili više aktivnosti i to:

- 1) kategorija A: tehnička služba koja sprovodi ispitivanja u sopstvenim objektima;
- 2) kategorija B: tehnička služba koja kontroliše ispitivanja koja se sprovode u objektima proizvođača ili objektima trećeg lica;
- 3) kategorija C: tehnička služba koja ocjenjuje, redovno procenjuje i kontroliše postupke proizvođača za kontrolu usaglašenosti proizvodnje;
- 4) kategorija D: tehnička služba koja kontroliše ili sprovodi ispitivanja u okviru provjere usaglašenosti proizvodnje.

(3) Za ocjenjivanje i kontrolu tehničkih službi odgovorno je tijelo za homologaciju.

(4) Izuzetno od stava 2 ovog člana Ministarstvo može da imenuje tijelo za homologaciju kao tehničku službu jedne ili više kategorija.

(5) Bliže uslove, način imenovanja i kontrole nad tehničkim službama, način vršenja tehničkih ispitivanja, kao i uslove u pogledu prostora, opreme i kadra za tehničke službe propisuje Ministarstvo.

V. UTVRĐIVANJE HOMOLOGACIONE SAOBRAZNOSTI

Ocjena usaglašenosti

Član 79

(1) Utvrđivanje homologacione saobraznosti je postupak ocjene, odnosno utvrđivanja i provjere usaglašenosti konstrukcionih i bezbjednosnih karakteristika vozila, njihovih djelova, uređaja i opreme sa tehničkim zahtjevima i uslovima iz ovog zakona i UN ECE pravilnika.

(2) Utvrđivanje homologacione saobraznosti sprovodi se za nova i upotrebljavana vozila, njihove djelove, uređaje i opremu, koja se uvoze, odnosno prvi put stavljaju na tržište u Crnoj Gori, na zahtjev pravnog ili fizičkog lica.

(3) Utvrđivanje homologacione saobraznosti iz stava 2 ovog člana sprovodi se za tip vozila ili pojedinačno vozilo prije postupka uvoza i registracije vozila u Crnoj Gori.

(4) Prilikom uvoza djelova, uređaja i opreme vozila, smatra se da je postupak homologacije sproveden ako organ uprave nadležan za poslove carinjenja robe utvrdi da djelovi, uređaji i oprema vozila imaju homologacionu oznaku u skladu sa tehničkim zahtjevima i uslovima iz ovog zakona i UN ECE pravilnika.

(5) Tehničke zahtjeve i uslove za homologacionu saobraznost tipa i pojedinačnog vozila, sistema, sastavnih djelova ili posebnih tehničkih jedinica iz st. 1 i 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Izuzeća od postupka utvrđivanja homologacione saobraznosti vozila

Član 80

(1) Utvrđivanje homologacione saobraznosti vozila ne sprovodi se za:

- 1) vozilo uvezeno za potrebe diplomatskog ili konzularnog predstavništva ili misije strane države, odnosno predstavništva međunarodne organizacije u Crnoj Gori, člana diplomatskog ili konzularnog predstavništva ili predstavništva međunarodne organizacije u Crnoj Gori, kao i člana njegove uže porodice, za vrijeme trajanja mandata;
- 2) vozilo muzejske vrijednosti i starodobno vozilo (oldtajmer);
- 3) vozilo kategorije M1, N1 i L koje je proizvedeno za evropsko tržište ili je registrovano u državi članici Evropske unije koje uvozi fizičko lice koje je neprekidno boravilo van Crne Gore najmanje tri godine, ako je bilo u njegovom vlasništvu ili u vlasništvu člana njegove uže porodice ili su ga koristili po osnovu ugovora o lizingu, najmanje jednu godinu prije useljenja ili povratka u Crnu Goru, koje se uvozi i za koje se podnese zahtjev u roku od 12 mjeseci od dana useljenja ili povratka;
- 4) vozilo kategorije M1, N1 i L koje uvozi fizičko lice i koje nije proizvedeno za evropsko tržište, koje uvozi fizičko lice koje je neprekidno boravilo van Crne Gore najmanje tri godine, ako je bilo u njegovom vlasništvu ili u vlasništvu člana njegove uže porodice ili su ga koristili po osnovu ugovora o lizingu, najmanje jednu godinu prije useljenja ili povratka u Crnu Goru, koje se uvozi i za koje se podnese zahtjev u roku od 12 mjeseci od dana useljenja ili povratka i ima uređaje za osvijetljavanje puta, označavanje vozila i za davanje svjetlosnih znakova vozila u skladu sa ovim zakonom;
- 5) vozilo koje uvozi lice sa prebivalištem ili boravištem u Crnoj Gori, stečeno po osnovu pravosnažnog sudskog rješenja o nasljeđivanju;
- 6) specijalno ili radno vatrogasno vozilo M, N i O uz saglasnost državnog organa nadležnog za poslove zaštite i spašavanja;
- 7) vojno vozilo, osim putničkog vozila;
- 8) radne mašine ne starije od 30 godina;
- 9) vozila koja se stavljaju na tržište, a nalazila su se u sistemu carinskog nadzora.

(2) Članovima uže porodice, u smislu stava 1 tačka 3 ovog člana, smatraju se roditelj, usvojilac, staratelj, supružnik, djeca (bračna, vanbračna, usvojena i pastorčad).

(3) Na zahtjev pravnog ili fizičkog lica koje uvozi vozilo, Ministarstvo daje saglasnost da se ne sprovodi utvrđivanje homologacione saobraznosti vozila.

(4) Radi davanja saglasnosti iz stava 3 ovog člana, Ministarstvo može da zatraži mišljenje i nalaz od tijela za homologaciju.

(5) Za izdavanje saglasnosti iz stava 3 ovog člana, podnosilac zahtjeva plaća naknadu.

(6) Visinu nakade iz stava 5 ovog člana utvrđuje Vlada.

(7) Sadržaj i način podnošenja zahtjeva iz stava 3 ovog člana i dokaze koji se uz zahtjev dostavljaju propisuje Ministarstvo.

Izuzeća od postupka utvrđivanja homologacione saobraznosti za vozila posebne namjene

Član 81

(1) Ministarstvo, na zahtjev pravnog ili fizičkog lica, može dati saglasnost da se prilikom uvoza ne sprovodi utvrđivanje homologacione saobraznosti za vozilo:

- 1) koje je specijalno konstruisano i ima posebnu namjenu;
- 2) koje nije namijenjeno za kretanje na javnim putevima;
- 3) za koje nije predviđen ili primjenjiv postupak homologacije vozila, opreme i sistema u skladu sa ovim zakonom i UN ECE pravilnicima;
- 4) donirano organima državne uprave i lokalne samouprave;
- 5) konstruisano ili namijenjeno za sportska takmičenja;

- 6) kategorije M1 i N1 posebno prilagođeno i opremljeno za upravljanje od strane lica sa invaliditetom ili vozilo koje je konstruktivno prilagođeno za pristup i smještaj invalidskim kolicima, pri čemu se pod konstruktivnom izmjenom vozila ne smatra samo ugradnja pristupne rampe.
- (2) Saglasnost da se prilikom uvoza ne sprovodi utvrđivanje homologacione saobraznosti za vozila koja se koriste za komunalne svrhe iz stava 1 tačka 1 ovog člana, izdaje se privrednom društvu čiji je osnivač država ili lokalna samouprava.
- (3) Vozilo koje je posebno prilagođeno za upravljanje od strane lica sa invaliditetom iz stava 1 tačka 6 ovog člana je vozilo koje je prilagođeno potrebama lica koje će vozilom upravljati, utvrđeno na osnovu medicinske ili prateće dokumentacije.
- (4) Saglasnost da se ne sprovodi homologaciona saobraznost za vozilo iz stava 1 tačka 6 ovog člana, može se dati jednom u tri godine i u toku tog perioda ne može da se mijenja namjena, ni vlasnik vozila.
- (5) Radi davanja saglasnosti iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo može da zatraži mišljenje tijela za homologaciju.
- (6) Za izdavanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana podnosilac zahtjeva plaća naknadu.
- (7) Visinu naknade iz stava 6 ovog člana utvrđuje Vlada.
- (8) Sadržaj i način podnošenja zahtjeva iz stava 1 ovog člana i dokaze koji se dostavljaju uz zahtjev propisuje Ministarstvo.

Utvrđivanje homologacione saobraznosti tipa vozila

Član 82

- (1) Utvrđivanje homologacione saobraznosti tipa vozila je postupak potvrđivanja usaglašenosti tipa vozila sa u skladu sa tehničkim zahtjevima i uslovima iz ovog zakona i UN ECE pravilnika za nova vozila koja se uvoze u Crnu Goru.
- (2) Utvrđivanje homologacione saobraznosti tipa vozila sprovodi se na zahtjev proizvođača vozila ili ovlaštenog predstavnika proizvođača koji ima sjedište u Crnoj Gori koji, uz zahtjev, prilaže potrebnu tehničku dokumentaciju Ministarstvu.
- (3) Utvrđivanje homologacione saobraznosti tipa vozila vrši Ministarstvo preko tijela za homologaciju, koje priprema izvještaj o homologacionoj saobraznosti tipa vozila.
- (4) Nakon sprovedenog utvrđivanja homologacione saobraznosti tipa vozila, za tip vozila koji ispunjava propisane tehničke zahtjeve i uslove, izdaje se sertifikat o homologacionoj saobraznosti tipa vozila.
- (5) Sertifikat o homologacionoj saobraznosti tipa vozila izdaje Ministarstvo.
- (6) Sertifikat iz stava 5 ovog člana prilaže se prilikom uvoza.
- (7) Ako je izveštajem iz stava 3 ovog člana utvrđeno da tip vozila ne ispunjava propisane tehničke zahtjeve i uslove Ministarstvo donosi rješenje kojim se odbija zahtjev za izdavanje sertifikata o homologacionoj saobraznosti tipa vozila.
- (8) Podnosilac zahtjeva iz stava 2 ovog člana kome je izdat sertifikat o homologacionoj saobraznosti tipa vozila, kupcu vozila izdaje izjavu o usaglašenosti vozila, koju potpisuje odgovorno lice.
- (9) Izjava iz stava 8 ovog člana izdaje se u dva primjerka od kojih jedan zadržava podnosilac zahtjeva iz stava 2 ovog člana.
- (10) O izdatim izjavama iz stava 8 ovog člana podnosilac zahtjeva iz stava 2 ovog člana vodi evidenciju o izdatim izjavama.
- (11) Podaci iz evidencije iz stava 10 ovog člana dostavljaju se tijelu za homologaciju najkasnije do 15. u mjesecu za prethodni mjesec.
- (12) Izjava iz stava 8 ovog člana dostavlja se prilikom prve registracije vozila.
- (13) U slučaju izmjene ili dopune tipa vozila za koji je izdat sertifikat o homologacionoj saobraznosti tipa vozila ili uvođenja nove varijante ili verzije, podnosilac zahtjeva iz stava 2 ovog člana podnosi Ministarstvu zahtjev za izmjenu ili dopunu sertifikata o homologacionoj saobraznosti tipa vozila.
- (14) Sadržaj zahtjeva i tehničke dokumentacije iz stava 2 ovog člana, način utvrđivanja homologacione saobraznosti tipa vozila, sadržaj, izgled i način izdavanja sertifikata o homologacionoj saobraznosti tipa vozila i obrazac izjave o usaglašenosti propisuje Ministarstvo.

Utvrđivanje homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila prilikom uvoza novih i upotrebljivanih vozila

Član 83

(1) Utvrđivanje homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila je postupak utvrđivanja usaglašenosti sa tehničkim zahtjevima i uslovima iz ovog zakona i UN ECE pravilnika i sprovodi se za nova i upotrebljavana vozila koja se pojedinačno uvoze u Crnu Goru.

(2) Utvrđivanje homologacione saobraznosti iz stava 1 ovog člana sprovodi se i za vozila koja su, primjenom carinskih i drugih propisa, oduzeta i ustupljena su na korišćenje organima državne uprave, u slučaju njihovog stavljanja na tržište ili prilikom registracije.

(3) Utvrđivanje homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila sprovodi tijelo za homologaciju preko pravnog lica ovlašćenog za obavljanje poslova homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila (u daljem tekstu: tehnička stanica).

(4) Utvrđivanje homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila sprovodi se na zahtjev pravnog ili fizičkog lica, uz koji podnosilac zahtjeva prilaže potrebnu dokumentaciju.

(5) Utvrđivanje homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila vrši se u dvije faze i to:

- 1) pregled vozila i dokumentacije; i
- 2) izdavanja sertifikata o homologacionoj saobraznosti pojedinačnog vozila.

(6) U postupku utvrđivanja homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila podnosilac zahtjeva dostavlja sertifikat o usaglašenosti (COC) ili potvrdu proizvođača.

(7) Tehnička stanica, nakon pregleda vozila i dokumentacije, radi izdavanja sertifikata o saobraznosti pojedinačnog vozila, dostavlja tijelu za homologaciju prateću dokumentaciju i dokumentaciju o pregledu vozila.

(8) Nakon sprovedenog postupka utvrđivanja homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila, za vozila koja ispunjavaju propisane tehničke zahtjeve i uslove, tijelo za homologaciju izdaje sertifikat o homologacionoj saobraznosti pojedinačnog vozila.

(9) Sertifikat iz stava 8 ovog člana prilaže se prilikom postupka carinjenja i registracije vozila, pri čemu se original sertifikata predaje u postupku registracije.

(10) Ako se prilikom pregleda vozila utvrde nedostaci koji se mogu otkloniti, tijelo za homologaciju izdaje rješenje u kome se navode nedostaci i rok za koji treba da se otklone, a koji ne može da bude duži od 30 dana.

(11) Rješenje iz stava 10 ovog člana dostavlja se organu uprave nadležnom za poslove carine.

(12) Nakon otklanjanja utvrđenih nedostataka u skladu sa stavom 10 ovog člana tijelo za homologaciju izdaje sertifikat o homologacionoj saobraznosti za pojedinačno vozilo.

(13) O sprovedenom utvrđivanju homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila i izdatim sertifikatima tijelo za homologaciju vodi evidenciju u elektronskom obliku.

(14) Bliži sadržaj zahtjeva i tehničke dokumentacije iz stava 4 ovog člana, način sprovođenja postupka provjere homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila, način izdavanja, sadržaj i izgled obrasca sertifikata o homologaciji pojedinačnog vozila i sadržaj i način vođenja evidencije propisuje Ministarstvo.

Naknada za homologacionu saobraznost tipa vozila i pojedinačnog vozila

Član 84

(1) Podnosilac zahtjeva za utvrđivanje homologacione saobraznosti tipa vozila i pojedinačnog vozila plaća naknadu.

(2) Visinu naknade iz stava 1 ovog člana i način raspodjele sredstava propisuje Vlada.

Nadležnosti tijela za homologaciju u postupku utvrđivanja homologacione saobraznosti

Član 85

(1) Nadležnosti tijela za homologaciju u postupku utvrđivanja homologacione saobraznosti tipa vozila i pojedinačnog vozila su:

- 1) sačinjavanje izvještaja o homologacionoj saobraznosti tipa vozila;
- 2) pregled dokumentacije za izdavanje sertifikata o homologacionoj saobraznosti vozila za pojedinačno vozilo;
- 3) pregled i ispitivanja vozila uzorka, kod postupka izdavanja sertifikata o homologacionoj saobraznosti tipa vozila;

- 4) sačinjavanje tehničkog izvještaja o ispitivanju vozila;
- 5) vođenje evidencije o homologaciji vozila za tip vozila i pojedinačnog vozila;
- 6) praćenje propisa i priprema stručnih osnova za izradu propisa iz oblasti homologacije;
- 7) učestvovanje u radu evropskih i međunarodnih radnih grupa iz oblasti homologacije motornih vozila; i
- 8) drugi poslovi iz oblasti homologacije.

(2) Tijelo za homologaciju dužno je da o uočenim nepravilnostima u toku postupka utvrđivanja homologacione saobraznosti tipa vozila i pojedinačnog vozila obavjesti Ministarstvo.

(3) Tijelo za homologaciju dužno je da organizuje periodične obuke stručnog kadra ovlašćenih tehničkih stanica i subjekata uključenih u postupak homologacije u skladu sa ovim zakonom.

Tehničke stanice za pregled vozila i dokumentacije

Član 86

(1) Pregled vozila i dokumentacije u postupku utvrđivanja homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila vrši tehnička stanica koja ispunjava uslove u pogledu kadra, opreme i prostora i koje dobije ovlašćenje od Ministarstva.

(2) Bliže uslove iz stava 1 ovog člana koje treba da ispunjava tehnička stanica propisuje Ministarstvo.

Uslovi za tehničke stanice

Član 87

(1) Ovlašćenje za utvrđivanje homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila izdaje se tehničkoj stanici, pod uslovom da:

- 1) je registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata;
- 2) ima objekat ili dio objekta sa odgovarajućim poslovnim prostorom ispred i iza objekta koji je u funkciji homologacionog pregleda vozila kao i prilaznim i izlaznim saobraćajnicama (u vlasništvu, lizingu ili zakupu), stručni kadar, video nadzor, uređaje i opremu za vršenje pregleda vozila, računarsku opremu i komunikacionu povezanost sa Ministarstvom i tijelom za homologaciju;
- 3) nije pokrenut stečajni ili likvidacioni postupak, kao i postupak prinudne naplate;
- 4) protiv odgovornog lica u pravnom licu ili drugog zaposlenog u pravnom licu nije pokrenut krivični postupak za krivično djelo u vezi sa homologacijom vozila;
- 5) pravno lice, odnosno odgovorno lice u pravnom licu ili zaposleni u pravnom licu, u posljednje dvije godine, pravnosnažnom odlukom nije bilo kažnjavano više od dva puta za teži prekršaj u vezi sa obavljanjem djelatnosti u skladu sa ovim zakonom;
- 6) odgovorno lice u pravnom licu u posljednje tri godine svojim djelovanjem nije prouzrokovalo oduzimanje ovlašćenja;
- 7) je izmirilo sve dospjele poreske obaveze.

(2) Ovlašćenje za utvrđivanje homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila neće se izdati tehničkoj stanici kojoj je u posljednjih pet godina oduzeto ovlašćenje.

(3) Ministarstvo formira komisiju za ocjenjivanje ispunjenosti uslova u pogledu kadra, opreme i prostora za obavljanje poslova utvrđivanja homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila.

(4) Predsjedniku i članovima komisije iz stava 3 ovog člana pripada naknada za rad koju utvrđuje Ministarstvo uz saglasnost Vlade, a po pribavljenoj potvrdi o raspoloživim sredstvima od organa državne uprave nadležnog za poslove finansija.

(5) Bliže uslove u pogledu prostora, opreme i alata propisuje Ministarstvo.

Ovlašćenje za tehničke stanice za homologaciju

Član 88

(1) Ovlašćenje za tehničke stanice izdaje se na osnovu zahtjeva koji se podnosi Ministarstvu.

(2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o:

- 1) pravnom licu (naziv, sjedište, PIB);

- 2) djelatnosti, odnosno vrsti poslova za koje se zahtjev podnosi.
- (3) Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana izdaje se rješenjem na period od pet godina i može da se produži na osnovu zahtjeva koji se podnosi najkasnije 60 dana prije dana isteka roka do koga je ovlašćenje izdato.
- (4) Sadržaj i izgled obrasca zahtjeva iz stava 1 ovog člana i ovlašćenja iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Obaveze tehničkih stanica

Član 89

- (1) Tehnička stanica je dužna da, na zahtjev pravnog ili fizičkog lica, pruži usluge u skladu sa izdatim ovlašćenjem.
- (2) Tehnička stanica je dužna da sve podatke o zahtjevima čuva najmanje dvije godine, uključujući i lične podatke stranke i vozila.
- (3) Podatke iz stava 2 ovog člana, tehnička stanica može dati samo podnosiocu zahtjeva, inspektor za homologaciju, tijelu za homologaciju i Ministarstvu, na njihov zahtjev.
- (4) Tehnička stanica je dužna da o pružanju usluga iz stava 1 ovog člana vodi evidenciju, na način kojim je obezbijeđen pristup inspektor za homologaciju, tijelu za homologaciju i Ministarstvu.
- (5) Tehnička stanica je dužna da o uočenim nepravilnostima, koje mogu ugroziti sprovođenje postupka, obavijesti tijelo za homologaciju.
- (6) Obrazac, sadržaj i način vođenja evidencije iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Ukidanje ovlašćenja tehničkoj stanici

Član 90

- (1) Ministarstvo rješenjem ukida ovlašćenje tehničkoj stanici, ako:
- 1) ne ispunjava uslove iz člana 87 ovog zakona;
 - 2) se utvrdi da je ovlašćenje izdato na osnovu falsifikovanih, odnosno netačnih podataka; ili
 - 3) ne vrši poslove u skladu sa ovlašćenjem, a koje imaju obilježja krivičnog djela.
- (2) Tehnička stanica kojoj je oduzeto ovlašćenje dužna je da tijelu za homologaciju preda svu dokumentaciju i evidenciju.

Prestanak važenja ovlašćenja

Član 91

Ministarstvo donosi Rješenje o prestanku važenja rješenja o ovlašćenju tehničke stanice:

- 1) istekom roka na koji je izdato;
- 2) na zahtjev tehničke stanice.

Evidencija o ovlašćenjima tehničkih stanica

Član 92

- (1) O izdatim i oduzetim ovlašćenjima tehničke stanice i pratećoj dokumentaciji Ministarstvo vodi evidenciju.
- (2) Ministarstvo dostavlja podatke i informacije o ovlašćenim tehničkim stanicama tijelu za homologaciju, kao i nadležnim organima državne uprave i zainteresovanim licima na njihov zahtjev.

Predstavnik proizvođača za izdavanje potvrde proizvođača

Član 93

- (1) Potvrdu proizvođača može da izda proizvođač i lice sa sjedištem u Crnoj Gori koje ovlasti proizvođač (u daljem tekstu: predstavnik proizvođača), koji je upisan u evidenciju predstavnika proizvođača koju vodi Ministarstvo.
- (2) Evidencija iz stava 1 ovog člana vodi se na osnovu ovlašćenja koje izdaje Ministarstvo.
- (3) Ako na teritoriji Crne Gore za određenu marku vozila ne postoji predstavnik proizvođača, potvrdu iz stava 1 ovog člana izdaje ovlašćeni predstavnik u državi iz koje se vozilo uvozi ili pravno lice koje odredi Ministarstvo ili ovlašćeni predstavnik proizvođača iz treće države.

(4) Bliže uslove koje treba da ispunjava pravno lice i obrazac potvrde iz st. 1 i 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

VI. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 94

Nadzor nad sprovođenjem odredbi ovog zakona i propisa donijetih na osnovu njega vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor

Član 95

Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši inspektor za homologaciju u skladu sa ovim i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor.

Ovlašćenja u vezi sa nadzorom

Član 96

(1) Inspektor za homologaciju ima ovlašćenje:

- 1) da rješenjem privremeno zabrani rad tehničkih stanica na period do jednog mjeseca ako poslove ne obavljaju u skladu sa ovim zakonom, odnosno ako tehnička stanica:
 - ovjeri dokumentaciju za vozilo koje nije podvrgnuto provjeri;
 - u dokumentaciju unosi netačne podatke;
 - dostavlja dokumentaciju koje se ne odnosi na vozilo za koje je zahjev podnešen;
 - dozvoli da pregled vozila vrši lice koje nije prijavljeno;
 - pregleda vozilo van tehničke stanice bez ovlašćenja.

2) da od tehničkih stanica zahtijevaju da omoguće vršenje kontrole i dostavljanje dokumentacije na uvid.

(2) Protiv rješenja iz stava 1 tačka 1 ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu, u roku od 8 dana od dana prijema rješenja.

(3) Žalba ne odlaže izvršenje rješenja iz stava 1 tačka 1 ovog člana.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 97

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne homologuje vozila, sisteme, sastavne djelove, posebne tehničke jedinice i tipove ili porodice motora u skladu sa ovim zakonom (član 28 stav 1);
- 2) ne obezbijedi da su vozila, sistemi, sastavni djelovi, posebne tehničke jedinice i motori, koji su stavljeni na tržište proizvedeni i homologovani u skladu sa zahtjevima utvrđenima ovim zakonom (član 29 stav 1);
- 3) u slučaju iz člana 31 stav 2 ovog zakona tijelu za homologaciju ne dostavi informacije koje se odnose na: dan prestanka ovlašćenja, datum do kojeg predstavnik proizvođača može da bude naveden u podacima koje dostavlja proizvođač, prenos dokumenata, uključujući podatke o povjerljivosti i vlasničkim pravima, sve prigovore ili izvještaje o rizicima i sumnjama na incidente koji se odnose na vozilo, sistem, sastavni dio, posebnu tehničku jedinicu, dio ili opremu i motor za čiji je nadzor bio imenovan kao predstavnik proizvođača (član 31 stav 3);
- 4) stavljaju na tržište vozila, sisteme, sastavne djelove ili posebne tehničke jedinice i motore koji ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom (član 32 stav 1);
- 5) ne omoguće korisnicima pristup informacijama u vezi sa OBD sistemom, dijagnostičkoj i drugoj opremi, alatima, koje obuhvataju kompletni referentni materijal i dostupne verzije za preuzimanje odgovarajućeg softvera, kao i informacijama za popravku i održavanje vozila, pri čemu informacije moraju biti

prikazane na lako dostupan način u obliku mašinski čitljivih i elektronski obradivih podataka (član 74 stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 2.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 2.500 eura do 6.000 eura.

(4) Novčanu kaznu iz stava 1 ovog člana izriče inspektor za homologaciju.

Član 98

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 15.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) stavi na tržište samo vozila, sisteme, sastavne djelove ili posebne tehničke jedinice i motore koji ne ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom (član 32 stav 1);
- 2) ne obavijeste proizvođača, tijela za homologaciju i tijela za nadzor tržišta da vozilo, sistem, sastavni dio, posebna tehnička jedinica, dio ili oprema i motor, koji su stavljeni na tržište, predstavljaju ozbiljan rizik (član 33 stav 2);
- 3) za vozilo koje je proizvedeno u skladu sa homologovanim tipom vozila kupcu ne izda sertifikat o usaglašenosti za vozilo, bez obzira na to da li je vozilo potpuno, nepotpuno ili dovršeno (član 55 stav 1);
- 4) ne dostavi sertifikat o usaglašenosti na raspolaganje tijelu za homologaciju koje je dodijelilo homologaciju tipa vozila kao cjeline bez naknade, u elektronskom obliku (član 56 stav 1);
- 5) tijelu za homologaciju koje je izdalo EU odobrenje tipa ne podnese izvještaj koji sadrži broj motora za svaki tip motora i potkategoriju motora proizvedenih u skladu sa ovim zakonom u propisanom roku iz člana 60 stav 1 ovog zakona (član 60 stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 1.500 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.500 eura do 3.000 eura.

(4) Novčanu kaznu iz stava 1 ovog člana izriče inspektor za homologaciju.

Član 99

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) ne vrši poslove propisanim članom 13 stav 1 (13 stav 1);
- 2) odmah, bez odlaganja, ne obavijeste proizvođača o svim prigovorima, a koji se odnose na rizike, sumnju na incidente ili neusaglašenost vozila, sistema, sastavnih djelova, posebne tehničke jedinice, djelove, opremu ili motore koje su stavili na tržište (član 32 stav 8);
- 3) ne pripremi izvještaj o homologacionoj saobraznosti tipa vozila (član 82 stav 3);
- 4) ne izda izjavu o usaglašenosti vozila u dva primjerka od kojih jedan zadržava podnosilac zahtjeva iz člana 82 stav 2 ovog zakona (član 82 stav 9);
- 5) ne vodi evidenciju u elektronskom obliku o sprovedenom utvrđivanju homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila i izdatim sertifikatima (član 83 stav 13);
- 6) pregled vozila i dokumentacija u postupku utvrđivanja homologacione saobraznosti pojedinačnog vozila ne vrši u skladu sa ovlašćenjem (86 stav 1);
- 7) ne pruži usluge pravnom ili fizičkom licu u skladu sa izdatim ovlašćenjem (89 stav 1);
- 8) ne čuva sve podatke o zahtjevima najmanje dvije godine, uključujući i lične podatke stranke i vozila (89 stav 2);
- 9) podatke iz člana 89 stav 2 ovog zakona ne pruži podnosiocu zahtjeva, inspektoru za homologaciju, tijelu za homologaciju ili Ministarstvu, na njihov zahtjev (89 stav 3);

10) ne vodi evidenciju o pružanju usluga iz člana 89 stav 1 ovog zakona, na način kojim je obezbijeđen pristup inspektoru za homologaciju, tijelu za homologaciju i Ministarstvu (89 stav 4);

11) o uočenim nepravilnostima, koje mogu ugroziti sprovođenje postupka, ne obavjesti tijelo za homologaciju (89 stav 5);

12) potvrdu proizvođača, ne izda u skladu sa članom 93 stavom 1 ovog zakon (93 stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 eura do 1.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 tač. 6 ovog člana kazniće se odgovorno lice novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura.

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNA ODREDBA

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 100

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima ("Službeni list CG", br. 33/12, 58/14, 14/17 i 66/19), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Započeti postupci

Član 101

Postupci provjere homologacione saobraznosti započeti prije dana početka primjene ovog zakona okončaće se po odredbama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima ("Službeni list CG", br. 33/12, 58/14, 14/17 i 66/19).

Usklađivanje poslovanja

Član 102

Pravna lica koja obavljaju poslove homologacije u skladu sa Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima ("Službeni list CG", br. 33/12, 58/14, 14/17 i 66/19) dužna su da svoje poslovanje usklade sa ovim zakonom u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Važenje sertifikata, potvrda i saglasnosti

Član 103

Sertifikati, potvrde i saglasnosti izdati u postupku provjere homologacione saobraznosti do stupanja na snagu ovog zakona važe na period za koji su izdati.

Stupanje na snagu

Član 104

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

*U ovaj zakon prenesene su: Regulativa 2018/858 od 30. maja 2018. godine o odobrenju i tržišnom nadzoru motornih vozila i njihovih prikolica, kao i sistema, komponenti i posebnih tehničkih jedinica namenjenih za takva vozila, o izmenama i dopunama Uredbe (EZ) br. 715/2007 i (EZ) br. 595/2009 i ukidanje Direktive 2007/46/EC; Regulativa br. 168/2013 od 15. januara 2013. godine o odobrenju i nadzoru tržišta vozila na dva ili tri točka i četvorotočkaša; Regulativa br. 167/2013 od 5. februara 2013. godine o odobrenju i tržišnom nadzoru poljoprivrednih i šumskih vozila; Regulativa (EU) 2016/1628 evropskog parlamenta i vijeća od 14. septembar 2016. o zahtjevima koji se odnose na ograničenja emisija plinovitih i krutih onečišćujućih supstance i homologaciju tipa za motore s unutrašnjim sagorjevanjem za neputne pokretne mašine, o izmjeni Regulative (EU) br. 1024/2012 i (EU) br. 167/2013 te o izmjeni i stavljanju van snage Direktive 97/68/EZ.